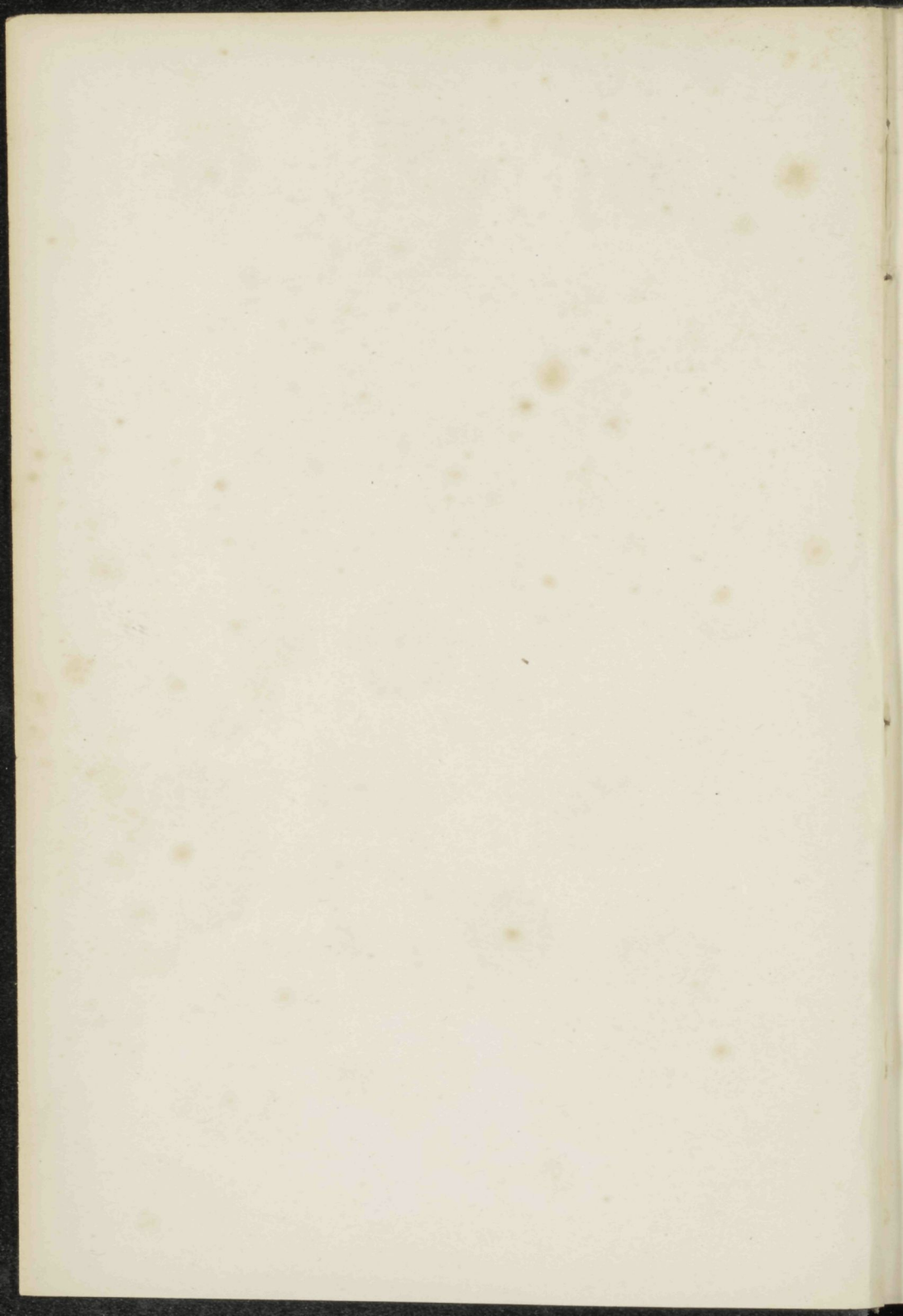

VERSLAG
OVER HET BESTUUR EN DEN TOESTAND DER ZAKEN
VAN DE STAD LIER

VERSLAG

OVER

het BESTUUR en den TOESTAND DER ZAKEN

VAN DE

STAD LIER

over het dienstjaar 1908-1909

voorgedragen door het College van Burgemeester en Schepenen
in uitvoering van art. 70 der Gemeentewet

L I E R

Boek- en Steendrukkerij J. & H. TAYMANS, Groote Markt, 73.

VIA

STADT

LIER

STADT

STADT

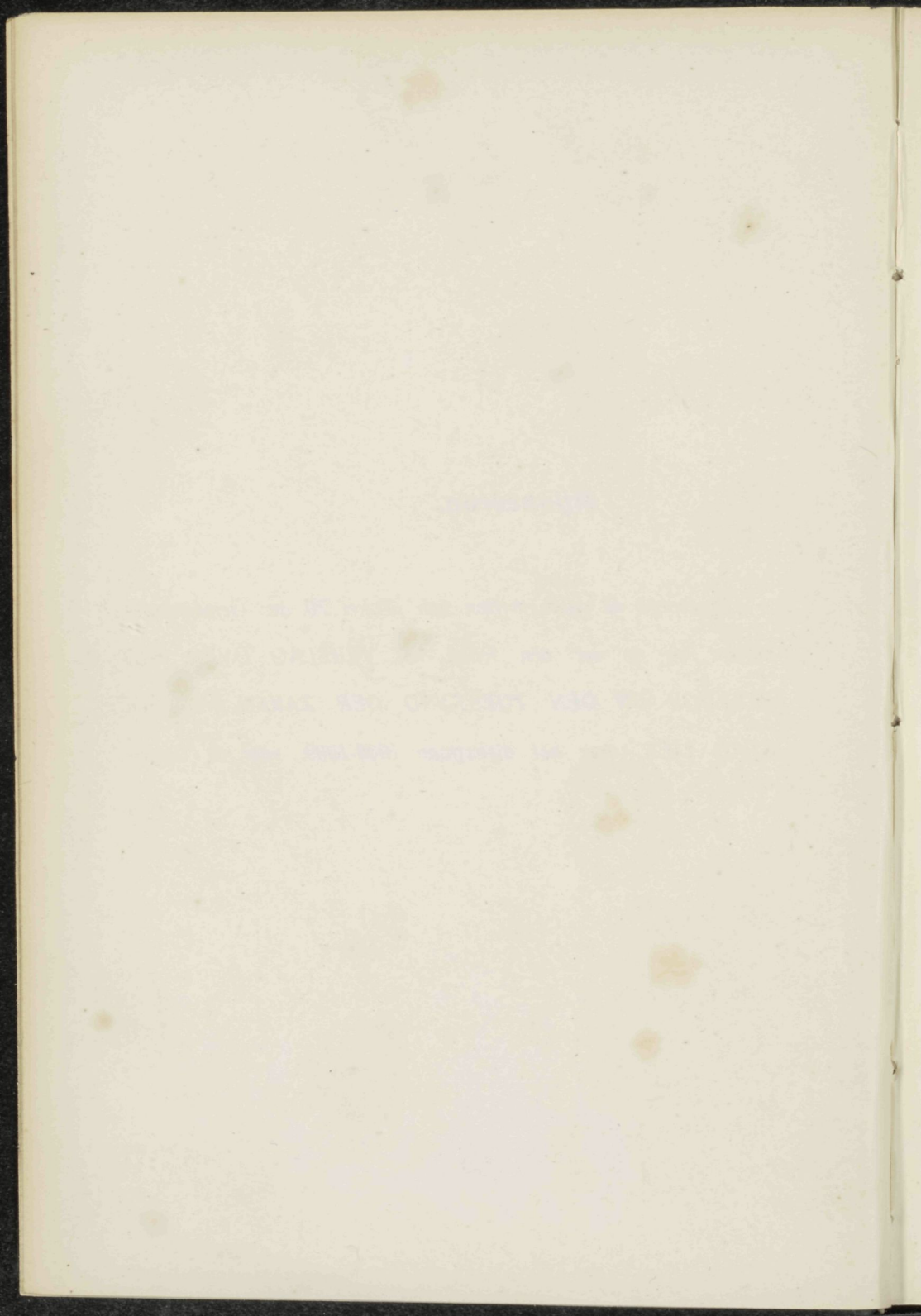

LIER

STADT

Mijnheeren,

*Ingevolge de voorschriften van artikel 70 der Gemeentewet,
hebben wij de eer den Raad het VERSLAG OVER HET
BESTUUR EN DEN TOESTAND DER ZAKEN VAN DE
STAD LIER, over het dienstjaar 1908-1909, voor te leggen.*

VERSLAG

OVER

HET BESTUUR EN DEN TOESTAND DER ZAKEN

VAN DE

STAD LIER

TITEL I.

BEVOLKING.

EERSTE AFDEELING.

Staat der Bevolking.

De gewone opneming der bevolking beliep op 31 December 1908, volgens de registers, als volgt :

	MAN. GESL.	VR. GESL.	TOTAAL
	12386	12952	25338
Op 31 December 1907 bedroeg zij	12273	12873	25146
Vershil in meer	113	79	192

TWEDE AFDEELING.

Beweging van den Burgerlijken Stand.

Geborten, Overlijdens, Huwelijken, Echtscheidingen, Kindaannemingen, Wettigingen van 1907-1908.

JAREN		AANTAL DER GEBORTEN				AANTAL DER OVERLIJDENS (1)				AANTAL DER DOODGEBORENEN niet begrepen in de geboorten & overlijdens				AANTAL der HUWELIJKEN				AANTAL der ECHTSCHIEDINGEN		AANTAL der KINDAANNEMINGEN		AANTAL der WETTIGINGEN											
		Wettige		Onwettige						Wettige		Onwettige		TOTAAL																			
1907	1908																																
361	349	372	349	34	18	25	21	792	737	194	215	213	231	407	446	8	8	17	11	3	2	—	1	28	22	214	175	—	—	4	1	42	28
—	—	—	—	—	—	—	—	21	—	18	—	39	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Minder	12	23	16	4	55	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	1	—	—	—	—	—	—	6	39	—	—	—	—	3	—	14	

(1) In dit getal zijn niet begrepen de personen, in andere plaatsen overleden en te Lier getuissvest, waarvan de doodsakten op de registers van den Burgerlijken Stand overgeschreven zijn, ingevolge art. 80 van 't Burgerlijk Wetboek. — Dit getal belooft tot 13.

DERDE AFDEELING.

§ 1. Staat van overlijden volgens ouderdom.

Van 0 dag tot 1 voltallige dag	.	.	.	.	.	—
» 1 tot 2 voltallige dagen	.	.	.	.	.	4
» 2 » 3 » »	.	.	.	.	.	2
» 3 » 4 » »	.	.	.	.	.	2
» 4 » 5 » »	.	.	.	.	.	1
» 5 » 10 » »	.	.	.	.	.	—
» 10 » 15 » »	.	.	.	.	.	8
» 15 » 20 » »	.	.	.	.	.	5
» 20 » 25 » »	.	.	.	.	.	7
» 25 dagen tot 1 voltallige maand	.	.	.	.	.	4
» 1 tot 2 voltallige maanden.	.	.	.	.	.	15
» 2 » 3 » »	.	.	.	.	.	17
» 3 » 6 » »	.	.	.	.	.	46
» 6 maanden tot 1 voltallig jaar	.	.	.	.	.	45
» 1 » 2 voltallige jaren	.	.	.	.	.	26
» 2 » 3 » »	.	.	.	.	.	12
» 3 » 4 » »	.	.	.	.	.	10
» 4 » 5 » »	.	.	.	.	.	5
» 5 » 6 » »	.	.	.	.	.	3
» 6 » 7 » »	.	.	.	.	.	—
» 7 » 8 » »	.	.	.	.	.	1
» 8 » 9 » »	.	.	.	.	.	2
» 9 » 10 » »	.	.	.	.	.	1
» 10 » 11 » »	.	.	.	.	.	1
» 11 » 12 » »	.	.	.	.	.	1
» 12 » 13 » »	.	.	.	.	.	1
» 13 » 14 » »	.	.	.	.	.	2
» 14 » 15 » »	.	.	.	.	.	—
» 15 » 16 » »	.	.	.	.	.	1
» 16 » 17 » »	.	.	.	.	.	1
» 17 » 18 » »	.	.	.	.	.	1
» 18 » 19 » »	.	.	.	.	.	1
» 19 » 20 » »	.	.	.	.	.	2
» 20 » 21 » »	.	.	.	.	.	1
» 21 » 22 » »	.	.	.	.	.	1
» 22 » 23 » »	.	.	.	.	.	2
» 23 » 24 » »	.	.	.	.	.	3

							Overdracht	234
Van 24 tot 25	voltallige jaren	.	.	.	.	.	.	3
» 25 » 26	» »	.	.	.	.	.	.	4
» 26 » 27	» »	.	.	.	.	.	.	—
» 27 » 28	» »	.	.	.	.	.	.	2
» 28 » 29	» »	.	.	.	.	.	.	1
» 29 » 30	» »	.	.	.	.	.	.	2
» 30 » 35	» »	.	.	.	.	.	.	5
» 35 » 40	» »	.	.	.	.	.	.	9
» 40 » 45	» »	.	.	.	.	.	.	10
» 45 » 50	» »	.	.	.	.	.	.	10
» 50 » 55	» »	.	.	.	.	.	.	7
» 55 » 60	» »	.	.	.	.	.	.	19
» 60 » 65	» »	.	.	.	.	.	.	16
» 65 » 70	» »	.	.	.	.	.	.	21
» 70 » 75	» »	.	.	.	.	.	.	32
» 75 » 80	» »	.	.	.	.	.	.	31
» 80 » 85	» »	.	.	.	.	.	.	24
» 85 » 90	» »	.	.	.	.	.	.	11
» 90 » 95	» »	.	.	.	.	.	.	4
» 95 » 100	» »	.	.	.	.	.	.	1
» 100 » meer	voltallige jaren	.	.	.	.	.	.	—
							Totaal	446

Ziekten aan dewelke de personen, in 1908 overleden, bezweken zijn :

Besmettelijke aanstekingsstoffige en verpestende ziekten	Pokken	—
	Mazelen	22
	Scharlakenkoorts	—
	Kwade keel of kroep	2
	Kinkhoest	3
	Typhuskoorts	—
	Kinderbedziekten	4
Inheemsche ziekten	Uittering en slepende borstziekten	46
	Longontsteking, idem der luchtpijptakken, zijdesteek en ontsteking der ademkanalen	68
	Darmontsteking en buikloop	53
	Polderkoorts	—
Bijzondere ziekten	Cholera	—
	Vuurwapens	—
	Verdrinking	1
	Geweldige sterfgevallen.	5
	Verschillige ziekten niet begrepen onder de vermelde	242
	Totaal	446

Van dit getal zijn 431 personen overleden na geneeskundige hulp, en 15 zonder geneeskundige hulp te hebben genoten. 364 zijn te hunnen woonhuize overleden en 82 in Gods- en Gasthuizen of andere Openbare Gestichten ; 6 personen zijn door geweldigen dood omgekomen.

41 Huwelijken zijn op behoeftigheidsbewijzen aangegaan.

§ 2. Inburgering.

1.

VIERDE AFDEELING.

§ 1. Verandering van woning.

A. Personen, die zich in de gemeente gevestigd hebben, komende :

Uit andere gemeenten van het koninkrijk		Uit den vreemde		TOTAAL		ALGEMEEN TOTAAL
Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	
368	331	6	6	374	337	711

B. Personen, die de gemeente verlaten hebben, om zich te vestigen :

In andere gemeenten van het koninkrijk		In den vreemde		TOTAAL		ALGEMEEN TOTAAL
Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	
407	383	11	7	418	390	808

§ 2. Registers van bevolking.

De voorschriften van het Staatsbestuur, nopens het houden der bevolkingsregisters, worden stipt in acht genomen.

TITEL II.

GEMEENTEBESTUUR.

EERSTE AFDEELING.

Gemeenteraad.

1. *Samenstelling.*

In de samenstelling van den Raad en van zijne afdeelingen kwam sedert 1 October 1908 geene verandering. Voor alle inlichtingen nopens dit punt, verwijzen wij dus naar het verslag van het vorig jaar.

2. *Werkzaamheden.*

Sedert 1 October 1908 hield de Gemeenteraad 14 zittingen en behandelde daarin de volgende zaken :

Zitting van 5 October 1908.

De Raad neemt aan voor kennisgeving, mededeeling van de brieven waardoor Mad. DE DEKEN-LENS en M. JOZ. MEULEPAS dank zeggen voor hunne benoeming, de eerste tot hoofdonderwijzeres der Stadsmeisjesschool (center), de tweede tot stadsbouwmeester en leeraar aan de Stadsteekenschool ;

van de goedkeuring, door de Bestendige Deputatie van een bijkrediet van 185 fr. door den Raad gestemd, van de rekening der Burgerwacht over 1907, van de beraadslagingen van 't Bestuur van Gast- en Godshuizen, grondafstanden te Lier en te Nylen ontwerpende en van de verhuringsakten van goederen der Liefdadige Besturen, met de daarbijbehorende staten van onkosten ; beveelt het drukken en ronddeelen van het Verslag over het Bestuur en den Toestand der Stadszaken over dienstjaar 1907-1908, dat door het College opgemaakt en in dezes naam door

den heer Voorzitter ter tafel wordt gelegd ; geeft last tot het drukken en uitdeelen aan de raadsleden van het ontwerp van begrootingsstaat voor 1909, door het Schepencollege neergelegd ;

verdaagt de bespreking van de begroting der Stads-teekenschool voor 1909 tot de behandeling der stadsbegroting ;

verzendt naar de afdeling van geldwezen, voor onderzoek en verslag, de rekening 1907-08 en de begroting 1908-09 der ondersteunde huishoudschool ;

idem zelfde stukken der ondersteunde Hoogere Borduurschool, alsook die der ondersteunde Muziekschool ;

bepaalt het aandeel van het Weldadigheidsbureau in de stedelijke bijdrage van het gemeenzaam fonds op 6669,18 fr. en dat van het Bestuur van Gast- en Godshuizen op 6497,05 fr. ;

verleent aan de familie VERBERCKT-EYSKENS op het stads-kerkhof eene vermeerdering van eeuwigdurende grondvergunning van 2,80 vierk. met. ;

stemt de afschaffing van eene der twee klassen der stads-adultenschool voor meisjes (center) ;

verleent een gunstig advies aan de pensioenaanvraag, ingediend door M. Cox, in hoedanigheid van gewezen leeraar der Stads-teekenschool en zegt de stadstusschenkomst toe in dit pensioen ;

en benoemt Mej. CATH. DE BRUYN, hulponderwijzeres der aangenomen meisjesschool, tot hulponderwijzeres der stads-meisjesschool (center).

Zitting van 21 November 1908.

Voor kennisgeving aangenomen hebbende mededeeling van den brief van bedanking, ingezonden door Mej. DE BRUYN, hulponderwijzeres benoemd, en van de goedkeuring door de bevoegde Overheden, van de rekeningen der beide Middelbare Scholen en der Stadsteekenschool over 1907 ; alsook van het verslag over den toestand der stadskas na het 3^e kwartaal 1908 ;

stemt de Raad in uitgaaf, op de begroting voor 1908, twee bijvoeglijke kredieten, ten gezamenlijken bedrage van 20274,44 fr., 't zij 6205,20 fr. voor 't verder bekostigen der pastorij voor de H. Familie, en 14069,24 fr. voor 't afleggen

van den koopprijs van 't perceel gronds, waarop de kerk dier parochie gebouwd werd ;

stelt vast het bedrag der toelage, door de stad te storten ten voordeele door de aangeslotenen bij de Lijfrentkas, voor 't bekomen van een ouderdomspensioen, op 20 % van 't beloop hunner stortingen ;

verleent een gunstig advies aan de beraadslaging van het Bestuur van Gast- en Godshuizen, eenen afstand van 1506 v. met. grond in de Spekkestraat ontwerpende ;

verzendt naar de 1^e afdeeling, na het verslag van het Schepencollege gehoord te hebben, een voorstel tot afschaffing van den Berg van Bermhertigheid ;

zegt eene toelage van 160 fr. toe aan den heer G. VERHOEVEN, ter ondersteuning der door hem ingerichte vrije adultenschool ;

keurt goed de begrotingen der Liefdadige Besturen voor 1909 ;

verdaagt tot eene latere zitting de uitspraak over de rekening 1907-08 en begrooting 1908-09 der Hoogere Borduurschool ;

keurt goed de rekening 1907-08 en de begrooting 1908-09 der ondersteunde Huishoudschool ;

insgelijks die der ondersteunde Muziekschool ;

agregiert de diensten van Mej. POPPELIER, hulponderwijzeres der aangenomen meisjesschool (center) ;

en stelt vast de lijsten der kinderen, welke in 1908-09 recht hebben op kosteloos lager onderwijs.

Zitting van 28 November 1908.

De Raad bespreekt en stemt in eerste lezing de artikelen van den begrotingsstaat voor 1909, betrek hebbende op de buitengewone en gewone ontvangsten, en die betrek hebbende op de gewone uitgaven der 7 eerste hoofdstukken.

Zitting van 7 December 1908.

De Raad neemt voor kennisgeving bericht van de inuitbatingstelling, van af 1 December, van het baanvak Putte-Schriek van den buurtspoorweg Lier-Werckter ;

mededeeling van de sommen door de Stad te storten, op voet der beslissing in vorige zitting genomen, ten voordeele der aangeslotenen aan de Lijfrentkas ;

hoort eene ondervraging over de straatschenderijen en diefstallen, die menigmaal in onze stad geplogen worden ;

zet voort de bespreking en de stemming in eerste lezing van den stadsbegrootingsstaat voor 1909 ;

keurt daarbij goed, na uitgebreide behandeling, de rekening der ondersteunde Borduurschool over schooljaar 1907-08 ;

stemt eene wettelijke verhooging van jaarwedde voor den stadssecretaris ;

stelt vast eenen loonstandaard voor de beambten van het Stedelijk Raadhuis ;

een idem ten gunste der hulponderwijzers der lagere scholen ;

kent eene verhooging van jaarwedde toe aan politieopziener COENEN, en eene aan MM. QUEECKERS en RAVOET, leeraars, en M. GERMAIN, toezichter der Stadsteekenschool ;

en beslist dat de schoolhoofden voortaan zullen benoemd worden zonder aanduiding der school, waar zij hun ambt zullen uitoefenen, die aanduiding overgelaten wordende aan het Schepencollege.

Zitting van 14 December 1908.

De Raad stemt in 2^e lezing en stelt bepaald vast den stadsbegrootingsstaat voor 1909 ;

kent eene verhooging van jaarwedde toe aan den adjunct-commissaris ;

verleent een gunstig advies aan de vraag van 't Bestuur van Gast- en Godshuizen, machtiging verzoekende om 26,80 aren erve, te Bevel gelegen, te mogen verkoopen ;

staat aan de familie VAN HOOF-SEGERS op het stadskerkhof eene eeuwigdurende grondvergunning toe van 2 vierk. met. ;

aanveerd het ontslag van leeraar der Stadsteekenschool, door M. LOD. D'HULST ingediend en gelast hem met het tijdelijk voortzetten zijner lessen ;

keurt goed de begroting van den Berg van Bermhertigheid voor 1909 ;

verwerpt de vraag van eenen eigenaar, strekkende om vrijelijk te mogen beschikken over een perceel bouwgrond, gelegen hoek der Vaartlaan en der nieuw ontworpen straat, en bestemd om onteigend te worden ;

en verleent een gunstig advies aan de pensioenaanvraag van Mej. DE BECKER, onderwijzeres der stadsmeisjesschool van Hagenbroeck, tevens de tusschenkomst der stad toezeggende in het haar toe te kennen rustgeld.

Zitting van 28 December 1908.

De Raad keurt goed de begrootingen der Staats-Middelbare Scholen der stad voor 1909 ;

stemt op den begrootingsstaat voor 1908 bijvoeglijke kredieten, bedragende in uitgave 581,50 fr. ;

staat aan M. BERGMANN-VAN ACKER eene uitbreiding van eeuwigdurende grondvergunning toe van 73,95 vierk. met. ;

ondersteunt met een gunstig advies de processen-verbaal der houtverkoopingen door de Liefdadige Besturen gehouden ;

verleent een gunstig advies aan een ontwerp der Bestendige Deputatie, bedoelende het rangschikken in de klas der steenwegen van groot verkeer van : den Hagenbroeckschen steenweg ; den Linthschen steenweg ; den Hoogveldweg en Waverschen steenweg en den Berlaerschen steenweg ;

en benoemt Mad. QUEECKERS-VIGNY tot hoofdonderwijzeres eener stadsmeisjesschool.

Zitting van 25 Januari 1909 :

De Raad ontvangt in openbare zitting een leerling der Middelbare Jongensschool en twee der Middelbare Meisjesschool, die in de Staatsprijskampen onderscheidingen bekwamen ;

verhoogt, overeenkomstig de bestaande wetsbepalingen, de jaarwedde van Mad. QUEECKERS-VIGNY van 1700 op 1900 fr. ;

neemt voor kennisgeving aan het proces-verbaal van nazicht der stadskas over het 4^e kwartaal 1908 ;

keurt goed het ontwerp van herbouwing der schuur aan de hoeve GOYVAERTS, te Kessel, zooals dit door het Weldadigheidsbureau is ingezonden ;

verleent een gunstig advies aan den verkoop van 783 v. met. grond, gelegen te Lier, tegen den Aerschotschen steenweg, verkoop door het Bestuur van Gast- en Godshuizen ontworpen ;

stelt vast de vergelding te genieten door Mej. MARIA QUEECKERS, tusschentijdige hulponderwijzeres in de stadsmeisjesschool ;

stelt aan tot tusschentijdige onderwijzeres der adultenschool voor meisjes (stad), Mad. DE DEKEN-LENS ;

idem tot tusschentijdig leeraar aan de Stadsteekenschool, M. LOD. D'HULST ;

ondersteunt de pensioenaanvraag van laatstgemelde en zegt de bijdrage der stad toe in het hem te verleen rustgeld ;

en benoemt tot hulponderwijzeres der stadsmeisjesschool, Mej. JEANNE GOYVAERTS, gediplomeerde leerlinge der Normaal-school van Gijsegheem.

Zitting van 1 Meert 1909.

De Raad, den uitleg gehoord hebbende over den toestand van de kwestie der velobaan Lier-Oostmalle, stemt bijvoeglijke kredieten op de begrooting voor 1908 voor een bedrag van 2509,90 fr. ;

verleent een gunstig advies aan de beraadslaging, waarbij de kerk Sⁱ Gumhari machtiging vraagt om een gedeelte van een beschikbaar kapitaal, van eenen grondverkoop voortkomende, te mogen benuttigen voor 't bekostigen der groote herstellingswerken ;

eveneens aan de beraming van 't Bestuur van Gast- en Godshuizen, machtiging vragende om 670 vierk. met. grond, te Broechem gelegen, te mogen verkoopen ;

keurt de verhuring van 12 perceelen stadsgrond, door 't College bewerkt, goed ;

machtigt het Schepencollege om bij rechtsvordering de onteigening bij strooken na te streven van de gronden, te benuttigen voor 't aanleggen der nieuwe straat, tusschen de Vaartlaan en de Boomlaarstraat ;

hoort het verslag van het Schepencollege over de uitslagen, opgeleverd door het onderzoek ingesteld naar aanleiding der klachten tegen de Borduurschool ingediend ;

keurt goed de rekening van den Berg van Bermhertigheid over 1908 ;

en stemt bij eenparigheid de afschaffing dier instelling.

Zitting van 8 Meert 1909.

De Raad brengt een ongunstig advies uit over eene vraag, waarbij de verlegging van voetpad n^r 61 wordt beoogd ;

bespreekt de uitslagen van het onderzoek, gedaan over de aangeklaagde misbruiken in de Borduurschool en brengt eene stemming uit, bevestigende dat er geene redenen bestaan om de stadstoelage aan gezegde instelling niet uit te betalen ;

en keurt de aanbesteding goed welke het Weldadigheidsbureau deed, van de verbeteringswerken uit te voeren aan de hoeve GOYVAERTS, te Kessel.

Zitting van 8 Mei 1909.

De Raad neemt voor kennisgeving aan : Mededeeling van de goedkeuring, door de Bestendige Deputatie van de stadsrekening over 1907 en van den stadsbegrootingsstaat voor 1909 ;

van het bedrag van 't pensioen, 't zij 1375, toegekend aan Mej. DE BECKER, en van dat der stadbijdrage daarin, zijnde 469,32 fr., eindelijk van de uitslagen der afrekening der stad als aandeelhoudster van buurtspoorwegen ;

stemt eene wijziging aan 't ontwerp van vergrootingswerken der scholen van Lachenen ;

neemt aan voor kennisgeving het proces-verbaal van nazicht der stadskas over het 1^e kwartaal 1909 ;

staat aan 't College eene vermeerdering van krediet toe ten bedrage van 30,37 fr. op art. 17 der uitgaven, begrooting 1909 ;

ondersteunt met een gunstig advies het lastenkohier, bestemd om de verhuring van goederen der Liefdadige Besturen te beheeren ;

machtigt het Weldadigheidsbureau op de begrooting voor 1908 eene overdracht van kredieten te doen van 1442,55 fr.

ondersteunt met een gunstig advies de vraag van M. BAELDE, strekkende om een gedeelte van voetpad n^r 61 te mogen verleggen ;

keurt goed de rekeningen der Middelbare Scholen over 1908 ;
wijst af de vraag der Liersche Visschersmaatschappijen,
strekken om voor den prijskamp, met Lierekermis in te richten,
eene hoogere stadstoelage te bekomen ;

krijgt in antwoord op eene vraag van een raadslid, naricht
over de kwestie van de bekiezeling der Bremstraat ;

gelast het Schepencollege met het opmaken van het programma
voor Lierekermis, waarin eene ontvangst van den heer Gouverneur
der provincie zal opgenomen worden ;

stelt vast de vergoedingen te genieten, in hoedanigheid van
tusschentijdige hulponderwijzeressen, door Mej. A. SCHROONS en
MARIA QUEECKERS ;

stelt ook de bijvoeglijke inschrijvingslijsten vast der recht-
hebbenden op kosteloos onderwijs en der kosteloze leerlingen
bij gunst ;

en kent aan M. Cox, gewezen stadsbouwmeester, een pen-
sioen toe van 700 fr. 's jaars.

Zitting van 8 Juni 1909 :

De Raad neemt aan voor kennisgeving : mededeeling dat
het pensioen van M. D'HULST, oud-leeraar van teekenkunde
aan de Stadsteekenschool en aan de Middelbare Jongensschool,
vastgesteld is op 1578 fr. ;

alsook dat het baanvak Schriek-Werchter in uitbating is
gesteld ;

stemt verschillende bijkredieten op de begroting van 1908,
voor een bedrag van 604,57 fr. in buitengewone en 9139,75 fr.
in gewone uitgaven ;

machtigt het Weldadigheidsbureau de hoeve VAN HERCK-
CEUPPENS, te Itegem, te herbouwen ;

ondersteunt met een gunstig advies de vraag van 't Bestuur
van Gast- en Godshuizen, om een perceel erve te mogen
verkoopen te Nylen ;

staat eene eeuwigdurende vergunning van 2 vierk. met.
grond toe op het stadskerkhof, aan M. SOMERS-VERVLOET en
eene aan de gezusters BOGAERTS ;

machtigt het Schepencollege schikkingen te nemen om in

de beste voorwaarden eenen nieuwen aannemer te vinden voor de bekieselingswerken der Bremstraat ;

brengt eene stemming uit, de breedte van de ontworpen Kroonstraat behoudende op 10 meters, en stemt een reglement de maximumhoogte der gebouwen, in die straat op te richten, bepalende op 10 meters ;

bepaalt de lijnrichting der Begijnhof- en Paradijsstraten en stelt voor laatstgenoemde straat eene breedte vast van 12 meters ;

en ondersteund de rekeningen der Kerkfabrieken over dienstjaar 1908, met een gunstig advies.

Zitting van 12 Juli 1909.

De Raad neemt aan voor kennisgeving bericht dat verschillende bijkredieten, in zittingen van 1 Meert, 8 Mei en 8 Juni laatst gestemd, door de Bestendige Deputatie zijn goedgekeurd ; dat dit bestuurlijk Korps, in de bekieselingswerken der Bremstraat, welke in heraanbesteding zijn, voor 1/4 zijne tusschenkomst heeft toegezegd ;

dat de heer ingenieur CLAES eene volledigende nota heeft gevoegd bij zijn ontwerp van verbetering der waterloopen, welke in eene volgende zitting zal besproken worden ;

hij neemt nog aan voor kennisgeving, het proces-verbaal van nazicht der Stadskas over het 2de kwartaal 1909 ;

stemt op de begrooting van 1909 drij bijvoeglijke kredieten, voor een gezamenlijk bedrag van 2960 fr. ;

kent aan de maatschappij « Moed en Kracht », voor het bekostigen van 't inhuldigingsfeest hunner vlag, een hulpgeld toe van 300 fr. ;

machtigt het College den eigendom te verkoopen, gestaan hoek van den Moldijk en van den Grooten Bril en de verbreding van den toegang tot den Moldijk in te voeren bij toepassing van 't KK. Besluit van 12 Juni 1909, het lijnrichtingsplan voor die wegenis goedkeurende ;

treedt bij het voorstel voor de verbreding van het begin der Antwerpstraat, zooals het door de Bestendige Deputatie is ontworpen ;

keurt goed de rekeningen der Liefdadige Besturen over 1908 ;

en stelt vast de vergelding te genieten door Mej. CARRÉ, in hoedanigheid van tusschentijdige hulponderwijzeres, in vervanging van M. DE POOTER, hulponderwijzer der Aangenomen Jongensschool (stad), in ziekteverlof.

Zitting van 2 Oogst 1909.

De Raad, na kennisneming van de goedkeuring door de Bestendige Deputatie, gehecht aan de stemming van bijkredieten ten bedrage van 2960 fr. in vorige zitting;

verzendt naar de afdeling van geldwezen voor onderzoek en verslag, de stadsrekening over 1908; de begrooting der Kerkfabrieken voor 1910; en de rekening over 1908 en de begrooting voor 1910 van de Stedelijke Burgerwacht;

stemt den afleg eener grondcijs, bedragende jaarlijks 2,30 fr., mits 22 maal den intrest;

verleent een gunstig advies aan den afstand van grond voor openbaar nut, door het Weldadigheidsbureel ontworpen, betreffende 3 perceelen, samen groot 82,54 aren, gelegen te Mortsel;

verzendt naar de Commissie van feesten het opmaken van het programma der St Gummarusfeesten;

staat aan de maatschappij « Tuin en Landbouw » een hulpgeld toe van 100 fr., voor 't inrichten eener tentoonstelling tijdens de St Gummarusfeesten;

keurt goed, mits voorbehouding van één punt, het ontwerp ter verbetering der waterloopen en aanvaardt tot aannemers van de bekiezelingswerken der Bremstraat, de laagste bidders die zich bij de heraanbesteding aanboden, namelijk de heeren HOUWELIJKX en VAN DESSEL, mits den prijs van 7690 fr.

Zitting van 30 Oogst 1909.

De Raad woont eene uitreiking bij van belooningen aan acht gedecoreerden voor daden van moed en zelfopoffering;

krijgt kennis van 't KK. Besluit van 21 Juli 1909, de afschaffing van den Berg van Bermhertigheid machtigende;

keurt goed de stadsrekening over 1908 en de daaraan-gehechte rekening van de kleedingsmassa der politie;

eveneens de rekening der Stadsteekenschool over 1908 ;
ondersteunt met een gunstig advies de verhuringsakten van
van eigendommen, door de Liefdadige Besturen gesloten ;

insgelijks de beraadslaging van de Kerkfabriek S^ui Gummari
vragende eene benutting van kapitaal ;

stemt het behoud der waterbekkens voorzien in het ontwerp
van vlietjesdemping door ingenieur Claes opgemaakt ;

ondersteunt met een gunstig advies de begrootingen voor
1910 door de vijf Kerkbesturen der stad ingediend ;

keurt goed de rekening 1908 en de begrooting 1910 der
stedelijke Burgerwacht ;

en stemt voor de leden van 't onderwijzend personeel de
verhoogingen van jaarwedde waarop zij aanspraak kunnen maken,
't zij bij toepassing der wettelijke voorschriften, 't zij krachtens
den gunstmaatregel door den Raad ingevoerd bij besluit van
7 December 1908.

Zitting van 13 September 1909.

De Raad ontvangt mededeeling van de goedkeuring door de
hoogere Overheid verleend aan de rekening 1907-'08 en de
begrooting 1908-'09 der Hoogere Borduurschool, met de daarbij
gemaakte bemerkingen ;

van de goedkeuring van 't rooilijnplan voor de Begijnhof-
en Paradijsstraten gestemd ;

van de rekeningen der Middelbare Scholen en der Kerk-
fabrieken over 1908 ;

stemt een bijvoeglijk krediet van 2641,08 fr. op den stads-
begrotingsstaat van 1909 ;

ondersteunt met een gunstig advies de processen-verbaal
der hout- en grasverkoopingen, door de Liefdadige Besturen
gehouden ;

keurt goed den afstand, mits den prijs van 19700 fr., van
den stadseigendom gestaan hoek van den Gr. Bril en den Moldijk ;

machtigt den aankoop van 98 vierk. met. erve, aldaar bij
de openbare wegnis in te lijven ;

aanveerd het ontslag van leeraar der Stadsteekenschool,
door M. L. RAVOET ingediend ;

stemt de hervormingen voorgesteld in gemeen overleg door het Schepencollege en de Besturende Commissie der Stadsteekenschool voor die instelling

en benoemt M. FRANS JANSSEN tot hulponderwijzer der stadsjongensschool van Lachenen.

TWEDE AFDEELING.

College van Burgemeester en Schepenen.

Sedert het verschijnen van het laatste stadsverslag kwam er geene wijziging in de samenstelling van het Schepencollege noch in de toekenning der ambtsbevoegdheden van dezes leden.

Sedert 1 October 1908 heeft het College 66 ingeschreven zittingen gehouden. Die zittingen worden gehouden des Zaterdag, van 11 tot 12 1/2 uren, en verder op andere dagen der week volgens de noodwendigheden van het Bestuur.

DERDE AFDEELING.

§ 1. Personeel en inrichting der Bureelen.

Hierin kwam geene verandering.

VIERDE AFDEELING.

§ 1. Kiezerslijsten.

A. Lijsten voor 1909, voor de Wetgevende Kamers, de Provincie en de Gemeente.

Deze lijsten, op 31 Oogst 1908 voorloopig vastgesteld, gaven :

	<i>Kamer</i>	<i>Senaat en Provincie</i>	<i>Gemeente</i>
Kiezers met ééne stem	3071	2198	2615
» » twee stemmen	1405	1377	683
» » drij »	743	711	303
» » vier »			456
	5219	4286	4057

Er werden 20 verhalen ingediend bij het College, waarvan er 18 werden aangenomen en 2 verworpen.

De bepaalde lijst, gesloten op 30 November 1908, bevatte :

	<i>Kamer</i>	<i>Senaat en Provincie</i>	<i>Gemeente</i>
Kiezers met ééne stem	3067	2197	2617
» » twee stemmen	1406	1376	684
» » drij »	744	712	301
» » vier »	—	—	455
	5217	4285	4057

De lijsten voor 1910 zijn op 31 Augusti voorloopig door het College gesloten geweest. Zij bevatten :

	<i>Kamer</i>	<i>Senaat en Provincie</i>	<i>Gemeente</i>
Kiezers met ééne stem	3122	2239	2677
» » twee stemmen	1436	1404	688
» » drij »	774	742	312
» » vier »	—	—	476
	5332	4385	4153
Beschikkende voor de Kamer	over 8316 stemmen.		
» » Senaat en Provincie	»	7273	»
» » Gemeente	»	6893	»

B. Lijsten voor den Werkrechtersraad.

De lijsten van de werkbazen en van de werklieden, gerechtigd om ieder twee bijgevoegde gemeenteraadsleden te benoemen, zijn op 14 Februari 1908 voor drie jaren voorloopig vastgesteld. Zij bevatten :

441 Werkbazen.
1440 Werklieden.

§ 2. Verkiezingen.

Op 4 April 1909 had eene verkiezing plaats voor de Kamer van Volksvertegenwoordigers, ten einde te voorzien in de vervanging van M. DE COCQ, overleden. M. ORTEGAT, van Mechelen, werd gekozen.

§ 3. Lijst der kiesbaren voor den Senaat en der gezworenen.

Drie inwoners onzer stad komen op de lijst van de kiesbaren tot den Senaat voor.

Op de lijst der gezworenen staan 83 namen van burgers onzer stad, waaronder 52 uit hoofde van cijsnbetaling en 31 uit hoofde van hun ambt of hunne hoedanigheid.

VIJFDE AFDEELING.

Gemeentegoederen.

A. Aankoopeu.

Ten einde eene bouwlijn te kunnen vaststellen noord-oostwaarts de Kalvermerkt, kocht het Stadsbestuur aan van het Bestuur van Gast- en Godshuizen T/S, een reepel grond gelegen wijk C, n^r 16^{de}el, groot 9380 vierk. met. Die reepel is bij de openbare wegeuis, 't is te zeggen bij de Kalvermerkt, ingelijfd geworden.

B. Verkoopen.

In Januari 1909 stond de stad af, aan den prijs van 0,30 fr. den vierk. meter, aan de eigenaars palende aan de Bouwen- en Hulststraten, de overschotten voortkomende van de aan wegeuis onttrokken gedeelten dier straten, namelijk:

Aan 't Bestuur van Gast- en Godshuizen	65 vierk. met., mits	19,50 fr.
» M. Bergmann-Van Acker	130 » » »	39,00 »
» M ^{me} Van den Wyngaert-Fastré	10 » » »	3,00 »
» M. Em. De Strycker	125 » » »	37,50 »
» M. Van Delft, Muysen	20 » » »	6,00 »
» M. Janssens, Borgerhout	100 » » »	30,00 »
» Mej. Van Craen	205 » » »	61,50 »
» M. Goossens	126 » » »	37,80 »
» M. De Hert	45 » » »	12,50 »
» M. Van Sant-Vets, Berlaer	256 » » »	76,80 »
» M. J. Van de Velde	286 » » »	85,80 »
» het Weldadigheidsbureel, T/S	136 » » »	40,80 »
» M. Bosschaerts-Tielemans	55 » » »	16,50 »
» M. de Baron Coppin-Grinchamps	23 » » »	6,90 »

C. Verwisseling.

Geene.

ZESDE AFDEELING.

Gemeenteverordeningen.

In zijne zitting van 8 Juni 1909 stemde de Raad het volgende reglement, bepalende eene maximum-hoogte voor de gebouwen op te richten in de Kroonstraat.

De gemeenteraad der Stad Lier, gezien art. 78 der gemeentewet, alsmede art. 3-5^e, titel XII der wet van 16-24 Augustus 1790;

Besluit :

Art. 1. — In de Kroonstraat zal de hoogte van den voor-gevel der gebouwen de tien meters niet mogen overtreffen.

Art. 2. — De overtredingen aan deze verordening zullen gestraft worden met de straffen van enkele politie. Het vonnis zal daarenboven de afbraak der gebouwen bevelen.

Aldus vastgesteld in zitting van 8 Juni 1909.

De Secretaris,	De Burgemeester-Voorzitter,
(get.) A. O. VERMEIREN.	(get.) FL. VAN CAUWENBERGH.

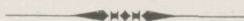
Voor eensluidend extrakt :

De Secretaris,	De Burgemeester,
(get.) A. O. VERMEIREN.	(get.) FL. VAN CAUWENBERGH.

Het College van Burgemeester en Schepenen der stad Lier beveelt dat bovenstaande reglement, door de Bestendige Deputatie voor kennis genomen in hare zitting van 2 Juli 1909, ingevolge de wettelijke voorschriften zal afgekondigd en op de gewone plaatsen aangeplakt worden op Vrijdag, 16 Juli 1909.

Te Lier, in zitting van 10 Juli 1909.

De Secretaris,	De Burgemeester,
A. O. VERMEIREN.	FL. VAN CAUWENBERGH.

TITEL III.

GELDWEZEN DER GEMEENTE.

Ontleding der stadsrekening van 1908

BUITENGEWONE DIENST.

Buitengewone Uitgaven.

1.	Tijdelijke aanleg van beschikbare kapitalen der leening	fr.	— —,—
2.	Toelaag voor uitwendige herstellingen der kerk S ^t i Gummari, 3 ^{de} vijfde	»	3600,00
3.	Buitengewone verbeteringswerken aan straten en wegen	»	14088,32
4.	Buitengewone gezondheidswerken	»	5000,00
5.	Bouwing der pastorijs in de parochie der H. Familie, 2 ^e krediet	»	2499,89
6.	Fietsstoep naar Berlaer	»	2500,00
7.	Aankoop van grond der Gast- en Godshuizen (Zaat)	»	2200,00
8.	Som nog verschuldigd aan den aannemer der verbeteringswerken aan de provinciale baan Lier naar Duffel	»	9903,93
9.	Aankoop aan nieuw blusmateriael	»	3685,00
9 ² .	Uitbetaling der toelagen voor de fietsstoep Berlaer-Lier ontvangen	»	5860,68
9 ³ .	Bouwing der pastorijs in de parochie der H. Familie	»	5039,84
9 ⁴ .	Afleg van den koopprijs van het perceel gronds wijk C, n ^r 42 ² , mits den intrest dier som sedert 1 October 1908	»	14069,24
9 ⁵ .	Herstellingswerken aan den toren van S ^t Gummariuskerk	»	501,36
9 ⁶ .	Aandeel der Stad in de verbeteringswerken der Lachenbeek	»	2472,30

Totaal fr. 71420,56

Buitengewone Ontvangsten.

1. Overschot der buitengewone ontvangsten op de uitgaven van denzelfden aard volgens de rekening van 1906	fr. 11466,17
2. Vergunningen van grond op het kerkhof	» 8188,00
3. Onvoorziene ontvangsten	» 241,94
4. Afhouding op den gewonen dienst om de balans te maken van den buitengewonen dienst	» 35476,45
42. Borgtocht neergelegd tot waarborg van de velobaan Lier-Berlaer-Konings-Hoyckt	» 180,15
43. Toelaag van Staat en Provincie van de fietsstoep Berlaer-Lier	» 6106,50
44. Verkoop prijs van 3377 meters grond buiten de Leuvensche poort	» 9286,75
45. Verkoop van overschotten van grond in de Hulst- en Bouwenstraten	» 474,60
Totaal fr.	71420,56

GEWONE DIENST.

Gewone ontvangsten.

1^e Hoofdstuk.

5. Overschot der gewone ontvangsten op de uitgaven van denzelfden aard volgens de rekening van 1906	fr. 48257,10
---	--------------

2^e Hoofdstuk.

6. Gewone opcentiemen op 's rijks belastingen :	» 8435,08
7 op de grondlasten fr. 4527,94	
7 op de personeele lasten » 3907,14	
7. Buitengewone opcentiemen :	» 52269,92
44 op de grondlasten » 28461,38	
39 op de personeele lasten » 21768,36	
11 op de patenten » 2040,18	
8. Aandeel der stad in het gemeentefonds	» 147574,56
9. Aandeel in het bijzonder fonds	» 24637,00
10. Plaatsgeld op de markten, fooren en kaaien	» 17751,02
11. Opbrengst der bruggelden	» 316,55
12. Taks voor bestratingswerken	» 4022,50
13. Taks op het geslacht vleesch	» 2739,15

Inkomsten van goederen en kapitalen.

14.	Huurprijs van het Gasgesticht	fr.	10000,00
15.	Huurprijzen van stadseigendommen . .	»	5776,60
16.	Grondcijnsen	»	24,04
17.	Cijns, verschuldigd voor het wegruimen eener beplanting	»	10,00
18.	Grassingen op de buurtwegen	»	305,00
19.	Ontvangst van gewonen houthak, plantsoen en grassingen	»	577,50
20.	Intrest van obligatiën ten laste van den Staat	»	12,00
21.	Intrest der sommen ingehouden door het gemeente- krediet voor het maatschappelijk deel der stad in de aangegane leeningen	»	2875,00
22.	Opbrengst der actiën in de buurtspoorwegen .	»	10159,07
23.	Aandeel der stad in de winsten der maatschappij « Het Gemeentekrediet »	»	2294,35
24.	Intrest van tijdelijk geplaatste kapitalen .	»	795,00
Totaal			fr. 290574,34

3^e Hoofdstuk. — Verschillende opbrengsten.

25.	Akten van den Burgerlijken Stand	fr.	360,13
26.	Straatmest en ruiming der privaten . . .	»	340,60
27.	Verkoop van onbruikbare voorwerpen . .	»	29,50
28.	Inkoomgelden van het Museum	»	18,45
29.	Beloop der boeten van de Burgerwacht . .	»	132,05
Totaal			fr. 880,73

4^e Hoofdstuk. — Inkomsten en toelagen voor het onderwijs.

30.	Inkomsten der fondatie Heyns	fr.	607,00
31.	Toelaag van den Staat voor het onderwijs .	»	33935,08
32.	Aandeel van den Staat in de verplichte verhooging van jaarwedden.	»	3381,12
33.	Toelaag der Provincie voor het lager onderwijs	»	2837,79
34.	Toelaag van den Staat voor de scholen van Volwassenen	»	1420,00
35.	Inkomsten van uitstaande gelden der Bewaar- scholen	»	345,00

36. Toelaag van den Staat voor de Bewaarscholen	»	1325,00
37. Toelaag van Staat en Provincie voor de Stads- teekenschool	»	5293,72
38. Schoolgeld van betalende leerlingen der Lagere Scholen	»	53,25
39. Schoolgeld van betalende leerlingen (Scholen voor Volwassenen).	»	6,00
Totaal		fr. 49203,96

5^e Hoofdstuk. — Ontvangsten van orde.

40. Wedergaaf van voorschotten der behoeftige reizigers	fr.	—
41. Wedergaaf door de liefdadige besturen van de storting in het gemeenzaam fonds	»	10465,46
42. Wedergaaf der jaarwedde van den brugdraaier	»	150,00
43. Wedergaaf van onkosten van militaire inkwar- tieringen en vervoermiddelen	»	—
44. Wedergaaf der boordeigenaars wegens ruiming der beken en rivieren	»	—
45. Verhaal op de boordeigenaars van het maken van goten	»	462,22
46. Boni der rekening van de Burgerwacht (dienst- jaar 1907)	»	179,40
Totaal		fr. 11257,08

Opsomming der gewone ontvangsten.

1 ^e Hoofdstuk	fr.	48257,10
2 ^e »	»	290574,34
3 ^e »	»	880,73
4 ^e »	»	49203,96
5 ^e »	»	11257,08
Totaal der gewone ontvangsten	fr.	400173,21
Totaal der buitengewone ontvangsten	»	71420,56
Algemeen totaal	fr.	471593,77

Gewone uitgaven.

1. Gemeentebestuur	fr. 31440,40
2. Openbare veiligheid	» 46555,64
3. Gemeentewerken	» 29044,35
4. Scheepvaart	» 1607,20
5. Kazerneering	» —
6. Openbare weldadigheid	» 12587,60
7. Eeredienst	» 1600,00
8. Openbaar Onderwijs	» 108767,16
9. Schoone kunsten	» 13959,91
10. Gemeenteschuld. — Intresten en aflossingen .	» 64422,39
11. Uitgaven voor orde	» 10465,46
12. Uitgaven van verschillenden aard	» 42573,04

Totaal der gewone uitgaven	fr. 363023,15
Totaal der buitengewone uitgaven	» 71420,56

Algemeen totaal	fr. 434443,71
-----------------	---------------

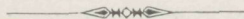
Gewone ontvangsten	fr. 400173,21
--------------------	---------------

Gewone uitgaven	» 363023,15
-----------------	-------------

Overschot	fr. 37150,06
-----------	--------------

Algemeene balans.

De gewone ontvangsten bedragen	fr. 400163,21	
De buitengewone » »	» 71420,56	
	Totaal	fr. 471593,77
De gewone uitgaven bedragen	fr. 363023,15	
De buitengewone » »	» 71420,56	
	Totaal	fr. 434443,71
	Overschot	fr. 37150,06

TITEL IV.

INSTELLINGEN VAN WELDADIGHEID.

EERSTE AFDEELING.

Bureel van Weldadigheid.

1° Bestuur (Personeel).

Het bestuurmandaat van den heer GUSTAVE VAN IN werd door den Gemeenteraad, in zitting van 25 September 1908, voor 5 jaren hernieuwd. Zijne heraanstelling, evenals zijne herkiezing als voorzitter van het Bureel, hebben plaats gehad in de zitting der Bestiering, gehouden den 13 Januari 11.

Bij Koninklijk Besluit van 2 Mei 1909 werd aan den heer J. B. Nijss, huisbezorger der twee Weldadigheidsbesturen, het burgerlijk kruis van 1^e klas toegekend, als belooning der diensten door hem bewezen gedurende meer dan 35 jaren.

Een KK. Besluit van 28 Juli 1909 verleent aan Madame Weduwe VERVLOET-VAN LOOY, T/S, de burgerlijke medalie van 3^e klas, voor meer dan 25 jaren diensten bewezen in hare hoedanigheid van vroedvrouw van den Arme dezer stad.

2° Roerende en onroerende goederen.

De herverhuring van eene partij eigendommen van het Bureel heeft den 19 Juli 11. plaats gehad door het ambt van Notaris VAN DEN BRANDE, T/S. Zij gaf eene huurverhoging van 273 fr. per jaar, tegenover de vorige huurprijzen. Een perceel land onder Kessel werd niet toegewezen, hoofdens onvoldoende aanbod. Het Bureel zal trachten het uit de hand te verhuren.

Gemachtigd door de bevoegde overheden heeft het Bureel, bij openbare aanbestedingen, doen herbouwen : a) eene nieuwe schuur met peerdenstal en karkot, aan de hoeve in huur bij

ALOIS GOYVAERTS, op de Bogaertsheide, te Kessel, mits de som van 3182 fr. ; b) eene nieuwe woning met stal, aan de stede in gebruik bij ISIDOOR VAN HERCK, op de Collaertsheide, te Itegem, mits de som van 4055 fr. De oude gebouwen, in zake, waren totaal versleten en voor geene herstelling meer vatbaar.

3° *Giften en legaten.*

Van den *Lierschen Turnkring* heeft het Bureel eene gift van 80 fr. ontvangen, zijnde het tiende deel der netto opbrengst van eenen tombola, door gemelden Kring ingericht. — Het Bureel heeft aan die vereeniging zijne dankbetuigingen doen toekomen.

4° *Aankoop, verkoop en verwisseling van eigendommen.*

In den loop van 1908-1909 zijn de volgende deelen grond door het Bestuur aangekocht en verkocht, te weten :

Aangekocht van de Stad Lier, mits den prijs van 40,80 fr., een strookje oude wegenis, overschot, in de Hulststraat, onder Lier, groot 136 v. m., dat nu ingelijfd is bij het perceel land van het Bureel, aldaar gelegen, wijk E, n^r 429A des kadasters.

Verkocht aan den Staat voor openbaar nut : 1° Mits den totalen prijs van 9911,13 fr., een deel bosch onder Kessel, groot 1 hectaar, 51 aren, 7 centiaren, afgenomen van de perceelen bosch onder Kessel, gekadastreerd wijk A, n^{rs} 569, 570, 571A, 572A en 519 en moettende dienen voor eene nieuwe vesting, aldaar op te richten ; 2° mits de koopsom van 11500 franken, een deel bouwland onder Mortsel, afgenomen voor eene oppervlakte van 82 aren, 54 centiaren, van de perceelen wijk B, n^{rs} 165B, 171A en 249A des kadasters van Mortsel, benoodigd tot het maken der nieuwe verdedigingsomheining van Antwerpen. Deze koopsommen worden in 3 p. c. gemeentekrediet aangelegd, na aftrek der bouwkosten onder Itegem (hiervoren § 3).

5° *Afleg en wederaanleg van renten en cijnsen.*

Geene.

6° *Rekendienst.*

De begrooting voor dienstjaar 1909, door den Gemeenteraad goedgekeurd, bedraagt in evenwicht van ontvangsten en uitgaven de som van 159201,25 fr.

De rekening van den ontvanger over dienstjaar 1908 sluit als volgt :

Algemeene ontvangsten	fr. 155849,48
Algemeene uitgaven	» 123099,86
Overschot fr.	32749,62

7° *Statistiek der behoefteigheid.*

Tijdens het jaar 1908 zijn er 540 huisgezinnen, bevattende 2430 personen, bedeed geweest in geld, kleederen en beddengoed; 1649 huisgezinnen hebben, gedurende hetzelfde tijdverloop, kosteloos den geneeskundigen onderstand ten huize genoten, waarvoor, alleen in de gasthuisapotheek, 19087 arme-recepten werden afgeleverd.

In 1908 zijn op eene *bestendige wijze* ondersteund geweest :

Ouderlingen en gebrekkelijke personen	712
Zinneloozen, blinden en doofstommen, in gestichten geplaatst	68
Wezen en verlaten kinderen	183
Samen	963

8° *Bedeelingen uitgereikt in 1908.*

In geld (wekelijksche onderstand)	fr. 47539,99
In kleederen en beddengoed	» 3448,55
In kostgelden betaald voor :	
A) Ouderlingen en gebrekkelijke personen fr. 5551,76	} » 20297,44
B) Weezen en verlaten kinderen » 4280,22	
C) Aan het Gemeenzaam fonds voor zinneloozen, blinden en doofstommen, in gestichten geplaatst » 10465,46	
Onderhoudskosten van opgeslotenen in toevluchtshuizen en weldadigheidsscholen	» 630,69
Geneeskosten (erin begrepen de jaarwedde van dokters en vroedvrouwen)	» 5073,01
Begraveniskosten van behoeftigen	» 164,13
Samen fr.	77153,81

De onderstand in 1908 door ons Bureel uitgereikt aan vreemde behoeftigen, voor rekening van andere gemeenten, beloopt ter som van 383,50 fr.

Daarentegen bedragen de voorschotten in 1908 door andere gemeenten, voor rekening van ons bureel aan Lierenaars gedaan, de som van fr. 209,50.

9° *Betwiste zaken.*

Geene.

TWEEDE AFDEELING.

Bestiering van Gast- en Godshuizen.

A. Bestuur (Personeel).

In zitting van 25 September 1908 heeft de Gemeenteraad, voor 5 jaren, het bestuurlijk mandaat van den heer F. VAN DEN BRANDE, hernieuwd. Zijne heraanstelling heeft plaats gehad in de bestuurszitting van 19 Januari ll.

Den 22 April 1909, werd in het Gasthuis alhier, in het bijwezen van de Geestelijke en Burgerlijke Overheden, een uiterst zeldzaam Jubileum gevierd, namelijk dat van den heer Dokter A. BOUCKAERT, die, sedert 60 jaren, als geneesheer het lijdend menschedom heeft bijgestaan en door zijne kundige zorgen heeft geholpen, bijzonderlijk als geneesheer van den Arme en der Gast- en Godshuizen onzer stad, in welke laatste hoedanigheid hij sedert 1867 en tot heden nog met voorbeeldigen iever werkzaam is. Na de plechtige Mis van dankzegging, in de Gasthuiskerk opgedragen, werd den achtbaren Jubilaris in den refter van het Gasthuis door den Eerw. Heer Kannunik SCHOLLAERT, Pastoor-Deken en de andere Priesters, de heeren Burgemeester en Schepenen, de Dokters van het Gasthuis, de leden der twee Weldadigheidsbesturen en door de Gasthuiszusters gelukwensen en hulde-adressen aangeboden. Zichtbaar ontroerd, bedankte de gevierde Jubilaris de aanwezigen voor hunne blijken van hoogachting en genegenheid, en verzekerde dat, zoolang de Almogende hem nog de krachten der gezondheid mocht blijven schenken, hij zou voortgaan met zich toe te wijden aan de verzorging der behoeftige zieken onzer stad. *Ad multos annos.*

B. Roerende en onroerende goederen.

De huurvernieuwing van een deel landgoederen der Bestiering, door het ministerie van notaris F. VAN DEN BRANDE, T/S, gesloten den 19 Juli ll., heeft eene vermeerdering van 868 fr.

per jaar voor gevolg gehad, tegenover de vorige huurprijzen. Een beemd, gelegen in het Nazarethloo, te Lier, is niet toegewezen, hoofdens onvoldoende aanbod. Het Bestuur zal, zooals eertijds, dien beemd zelf uitbaten en de grassingen jaarlijks openbaar doen verkoopen.

C. Giften en legaten.

Door den Kring « Oud-Weezenbond », onzer stad, is de helft der opbrengst van een tombola, door die Vereeniging in 1908 ingericht, op de spaarboekjes der kweekelingen van ons Jongensweezenhuis geplaatst, hetzij 20 fr. op elk der 27 spaarboekjes.

Harerzijds heeft de Muziekmaatschappij « Menschlievende Kring », alhier, voor de Weesjongens van gemeld gesticht, eenen schoonen phonograaf met rollen en toebehoorten geschonken.

Aan beide Vereenigingen heeft de Bestiering hartelijke dankbetuigingen gezonden.

D. Aankoop, verkoop en verwisseling van eigendommen.

Gemachtigd door de bevoegde overheden, heeft de Bestiering de volgende deelen grond verkocht : 1° aan den heer AUG. VAN HERCK, te Nylen, mits den prijs van 694 fr., een deel achtergrond onder Nylen, groot 694 vierk. met., afgenomen van de perceelen aldaar, wijk D, n°s 416c en 417A des kadasters ; 2° aan den heer LOUIS DOM, T/S, mits den prijs van 4178,60 fr., een deel bouwgrond, groot 208,93 vierk. met., gelegen te Lier, op den hoek der Kalvermerkt en Maasfortbaan, afgenomen van het perceel aldaar, wijk C, n^r 16F des kadasters ; 3° aan de stad Lier, om bij de openbare wegenis (Kalvermerkt) ingelijfd te worden, mits de som van 775,20 fr., een deel grond, groot 193,80 vierk. met., gelegen te Lier, tegen de Kalvermerkt, afgenomen van voornoemd perceel, wijk C, n^r 16F, des kadasters ; 4° aan JOS. DILLEN, van Bevel, mits den prijs van 1200 fr., het perceel land, groot 26 aren 80 centiaren, gelegen te Bevel, in de Kruideniersstraat, gekadastreerd wijk B, n^r 108 ; 5° aan J. B. VERHULSEL, T/S, mits den prijs van 2740,50 fr.,

een deel bouwgrond, groot 783 vierk. met., gelegen te Lier, tegen den Aerschotschen steenweg, afgenomen van het perceel land aldaar, wijk D, n^r 84A des kadasters ; 6° aan AUG. STABEL, te Broechem, mits de koopsom van 1507,50 fr., een deel grond, groot 670 vierk. met., gelegen te Broechem, tegen het dorp, afgenomen van het perceel aldaar, wijk B, n^r 158A des kadasters ; 7° aan CONST. VAN HERCK, te Nylen, mits den prijs van 1827,50 fr., een deel bouwgrond, groot 731 vierk. met., gelegen te Nylen, afgenomen van het perceel aldaar, gekadastraerd wijk D, n^r 416c. Al deze koopsommen worden in 3 % gemeentekrediet aangelegd.

E. Afleg en wederaanleg van kapitalen.

Geene.

F. Rekendienst.

De door den Gemeenteraad goedgekeurde begrooting voor dienstjaar 1909, bedraagt in ontvangsten en uitgaven de som van 169985,08 fr.

De rekening van den ontvanger over dienstjaar 1908, geeft den volgende uitslag :

Algemeene ontvangsten	fr. 186929,51
Algemeene uitgaven	» 163787,57
Batig slot	fr. 23141,94

G. Beweging der zieken in Ste Elisabethgasthuis in 1908.

Tijdens het jaar 1908 werden in het Gasthuis 475 zieke en gekwetste personen verzorgd, welke aldaar 18891 verpleegdagen veroorzaakt hebben. 63 Sterfgevallen hebben er in 1908 plaats gehad.

De onderhouds- en verplegingsprijs per dag voor zieken, te Lier woonachtig, is voor 1909 als volgt vastgesteld : Voor *behoefte* zieken, aan 1,95 fr. ; voor *betalende* zieken der 1^e klas, aan 4,00 fr. ; voor *betalende* zieken der 2^e klas, aan 3,00 fr., en voor de zieken van *andere gemeenten*, bij hoogdringendheid aangenomen, is de prijs op 4,00 fr. per dag vastgesteld.

H. Bevolking der Gast- en Godshuizen op 1 Oogst 1909.

	MANNEN	VROUWEN	TOTAAL
St-Jacobs Godshuis	30	1	31
St-Antonius Godshuis		20	20
St-Joachims en Ste-Anna Godshuis	15	20	35
Ste-Barbara en Ste-Beatrix Godshuis		26	26
Jongens Weezenhuis	29 (1)	1	30
Meisjes »		55	55
Infirmenrij van het Begijnhof		2	2
	— — —	— — —	— — —
Totalen	74	125	199

(1) waarvan de 11 oudste kweekelingen, op de kosten van het Gesticht, in burgershuisgezinnen dezer stad geplaatst zijn, om er het familieleven gewoon te worden en een ambacht aan te leeren.

I. Betwiste zaken.

Geene.

DERDE AFDEELING.

Berg van Bermhertigheid.

Bestuur.

In zijne zitting van 1 Meert 1909, heeft de Gemeenteraad, na een grondig onderzoek, bij eenparigheid de afschaffing gestemd van den Berg van Bermhertigheid. Die beraadslaging werd goedgekeurd door KK. Besluit van 21 Juli 1909. Als eerste maatregel ter verwezenlijking der afschaffing werd van af 1 September laatst de beleening op panden gestaakt. Het lossen der beleende panden, wordt nog voortgezet als te voren.

De rekening van 1908 bedroeg :

1° In algemeene ontvangsten	fr.	63961,71
» uitgaven	»	61617,03
		— — —
	Bleef in kas	fr. 2344,68
2° In ontvangsten der bewerkingen	fr.	3427,11
» uitgaven » »	»	3133,20
		— — —
Met een bonislot van	fr.	293,91

Beweging van het magazijn.

Getal Panden en		In magazijn op 1 Januari 1908	PANDEN in magazijn geplaatst in 1908	TOTAAL	PANDEN uitgehaald gedurende het jaar			In magazijn op 31 Dec. 1908
Bedrag der geleende Kapitalen					bij lossing	bij verkoop	TOTAAL	
PANDEN	Nieuwe koopwaren. .	7	2	9	7	7	7	2
	Andere	3957	10248	14205	10117	371	10488	3717
	Totaal	3964	10250	14214	10124	371	10495	3719
GELEENDE KAPITALEN	Op nieuwe koopwaren	383	96	479	383		383	96
	Op andere.	22787	57629	80416	57657	1237	58894	21522
	Totaal	23170	57725	80895	58040	1237	59277	21618

per jaar voor gevolg gehad, tegenover de vorige huurprijzen. Een beemd, gelegen in het Nazarethloo, te Lier, is niet toegewezen, hoofdens onvoldoende aanbod. Het Bestuur zal, zooals eertijds, dien beemd zelf uitbaten en de grassingen jaarlijks openbaar doen verkoopen.

C. Giften en legaten.

Door den Kring « Oud-Weezenbond », onzer stad, is de helft der opbrengst van een tombola, door die Vereeniging in 1908 ingericht, op de spaarboekjes der kweekelingen van ons Jongensweezenhuis geplaatst, hetzij 20 fr. op elk der 27 spaarboekjes.

Harerzijds heeft de Muziekmaatschappij « Menschlievende Kring », alhier, voor de Weesjongens van gemeld gesticht, eenen schoonen phonograaf met rollen en toebehoorten geschonken.

Aan beide Vereenigingen heeft de Bestiering hartelijke dankbetuigingen gezonden.

D. Aankoop, verkoop en verwisseling van eigendommen.

Gemachtigd door de bevoegde overheden, heeft de Bestiering de volgende deelen grond verkocht : 1° aan den heer AUG. VAN HERCK, te Nylen, mits den prijs van 694 fr., een deel achtergrond onder Nylen, groot 694 vierk. met., afgenomen van de perceelen aldaar, wijk D, n°s 416c en 417A des kadasters ; 2° aan den heer LOUIS DOM, T/S, mits den prijs van 4178,60 fr., een deel bouwgrond, groot 208,93 vierk. met., gelegen te Lier, op den hoek der Kalvermerkt en Maasfortbaan, afgenomen van het perceel aldaar, wijk C, n^r 16F des kadasters ; 3° aan de stad Lier, om bij de openbare wegenis (Kalvermerkt) ingelijfd te worden, mits de som van 775,20 fr., een deel grond, groot 193,80 vierk. met., gelegen te Lier, tegen de Kalvermerkt, afgenomen van voornoemd perceel, wijk C, n^r 16F, des kadasters ; 4° aan JOS. DILLEN, van Bevel, mits den prijs van 1200 fr., het perceel land, groot 26 aren 80 centiaren, gelegen te Bevel, in de Kruideniersstraat, gekadastreerd wijk B, n^r 108 ; 5° aan J. B. VERHULSEL, T/S, mits den prijs van 2740,50 fr.,

een deel bouwgrond, groot 783 vierk. met., gelegen te Lier, tegen den Aerschotschen steenweg, afgenomen van het perceel land aldaar, wijk D, n^r 84A des kadasters ; 6° aan AUG. STABEL, te Broechem, mits de koopsom van 1507,50 fr., een deel grond, groot 670 vierk. met., gelegen te Broechem, tegen het dorp, afgenomen van het perceel aldaar, wijk B, n^r 158A des kadasters ; 7° aan CONST. VAN HERCK, te Nylen, mits den prijs van 1827,50 fr., een deel bouwgrond, groot 731 vierk. met., gelegen te Nylen, afgenomen van het perceel aldaar, gekadastreerd wijk D, n^r 416c. Al deze koopsommen worden in 3 % gemeente-krediet aangelegd.

E. Afleg en wederaanleg van kapitalen.

Geene.

F. Rekendienst.

De door den Gemeenteraad goedgekeurde begrooting voor dienstjaar 1909, bedraagt in ontvangsten en uitgaven de som van 169985,08 fr.

De rekening van den ontvanger over dienstjaar 1908, geeft den volgende uitslag :

Algemeene ontvangsten	fr. 186929,51
Algemeene uitgaven	» 163787,57
Batig slot	fr. 23141,94

G. Beweging der zieken in Ste Elisabethgasthuis in 1908.

Tijdens het jaar 1908 werden in het Gasthuis 475 zieke en gekwetste personen verzorgd, welke aldaar 18891 verpleeg-dagen veroorzaakt hebben. 63 Sterfgevallen hebben er in 1908 plaats gehad.

De onderhouds- en verplegingsprijs per dag voor zieken, te Lier woonachtig, is voor 1909 als volgt vastgesteld : Voor *behoefte* zieken, aan 1,95 fr. ; voor *betalende* zieken der 1^e klas, aan 4,00 fr. ; voor *betalende* zieken der 2^e klas, aan 3,00 fr., en voor de zieken van *andere gemeenten*, bij hoogdringendheid aangenomen, is de prijs op 4,00 fr. per dag vastgesteld.

Maatschappijen van Onderlingen Bijstand

VOLGNUMMER	I. Benaming en zetel der maatschappij. II. Datum : A) der stichting. B) » goedkeuring.	BEROEP en NATIONALITEIT der LEDEN	Getal werkelijke leden	BELOOP der STORTING van ELK LID
ERKENDE				
1	<i>Sint-Franciscus-Bijstand</i> A) 1808 — B) 9 April 1857	kleermakers allen Belgen	47	12 cent. per week
2	<i>Koninklijke Reddersmaatschappij</i> A) 7 Jan. 1872 — B) 10 Meert 1904	gedecoreerden voor moed en zelfopoffering allen Belgen	31	15 cent. »
3	<i>Sint-Franciscus-Xaverius</i> A) 4 April 1874 — B) 26 Jan. 1896	allerlei allen Belgen	a) 177 b) 186	20 cent. » zomer 10 cent. » winter
4	<i>Oud-Gedienden van Leopold I</i> A) 6 Dec. 1896 — B) 19 Juni 1897	allerlei allen Belgen	27	10 cent. »
5	<i>Hand in Hand</i> A) 9 Oct. 1893 — B) 16 Oogst 1897	allerlei allen Belgen	200	10 cent. »
6	<i>De Vooruitz. Oud-Wapenmakers</i> A) 18 Jan. 1903 — B) 26 Nov. 1906	allerlei allen Belgen	161	15 cent. »
7	<i>De Oude Crispijnisten</i> A) 25 Sept. 1899 — B) 6 Dec. 1899	allerlei allen Belgen	144	10 cent. »
8	<i>Hulp in Nood</i> A) 1 Nov. 1900 — B) 7 Oct. 1901	houtbewerkers allen Belgen	58	15 cent. »
9	<i>De Jonge Crispijnisten</i> A) 22 Jan. 1905 — B) 30 Dec. 1905	schoenmakers, huidenvet- ters allen Belgen	163	16 cent. »
10	<i>Ziekenbus van het H. Hart</i> A) 1 Jan. 1903 — B) 16 Nov. 1903	allerlei	59	20 cent. » zomer 10 cent. » winter
11	<i>Liersche Turnkring</i> A) 1 Meert 1907 — B) 30 Mei 1907	turners allen Belgen	285	3 fr. 's jaars ten minste
12	<i>Landbouwers werkt te zamen</i> A) 1 Jan. 1897 — B) 15 Jan. 1898	landbouwers	116	0,10 per 100 fr. weerde d ^r verzekerde dieren
13	<i>Peerdenverz. v. Lier en omstreken</i> A) 15 Oogst 1903— B) 25 Nov. 1903	allerlei	293	1,50 fr. 0/0 van de weerde der verzekerde peerden
14	<i>De Vooruitziende Landbouwers</i> A) 20 Dec. 1896 — B) 1 Meert 1898	landbouwers	142	30 cent. per maand
NIET ERKENDE				
15	<i>De Broederlijkheid</i> 4 Juli 1875	schoenmakers allen Belgen	230	20 cent. per week
16	<i>De Voerlieden</i> A) 25 Sept. 1865	allerlei	195	15 cent. »
17	<i>Sint-Eligius</i> 28 November 1813	ijzerbewerkers allen Belgen	44	20 cent. »
18	<i>Oud-Wapenmakers des Legers</i> A) 6 Oogst 1900	allerlei allen Belgen	134	10 cent. »
19	<i>Sint-Jozef</i>		51	

— Toestand op 31 December 1908.

REKENING VAN		AARD VAN DEN BIJSTAND		AANMERKINGEN ACTIEF OP 31 DEC. 1908
Ontvangsten	Uitgaven	ten voordeele der leden	ten voordeele der familie	Ook aanstippen of de niet erkende maatschappijen al of niet hunne jaarlijksche rekening opzenden.

MAATSCHAPPIJEN

394,83 fr.	377,82 fr.	1 fr. per dag in ziekte (3 maand)	40 fr. voor de begrafenis	1035,56 fr.
384,95 »	540,00 »	1 fr. 25 per dag in ziekte	begrafeniskosten	876,47 »
a) 2517,87 b) 2074,30	a) 1976,47 b) 2066,81	1 fr. per dag bij ziekte	tijdelijke onderstand aan weduwen en weezen	8470,36 » a) Ziekenbus 162,12 » b) Lijfrentkas
188,29 fr.	150,80 fr.	onbepaald in ge- val van nood	onbepaald in ge- val van nood	477,03 »
1196,10 »	1055,12 »	1 fr. per dag en geneesk. hulp	30 fr. voor begra- feniskosten en genees- kundige hulp	1931,65 »
a) 819,10 b) 1557,00	a) 553,45 b) 1557,00	1,25 fr. per dag, Zon- dagen inbegrepen (3 maanden)	35 fr. begrafenis- kosten	1689,66 » a) Ziekenkas b) Lijfrentkas
879,21 »	661,00 »	1 fr. per werkdag (3 maanden)	30 fr. voor de be- grafeniskosten	1701,50 »
564,75 »	480,03 »	1,50 fr. per dag bij ziekte (Zondag in- begrepen)	25 fr. voor de begrafenis	1855,12 »
966,10 »	877,03 »	1 fr. per dag in ziekte (3 maand)	30 fr. begrafenis- kosten	502,03 »
570,38 »	334,00 »	1,25 per dag (6 maanden) 1 fr. de 3 volgende maand.)	20 fr. begrafenis	1110,57 »
1514,14 »	1442,00 »	aanwerven van een ouderdomspens.		72,00 » te kort
2462,14 »	2222,00 »	schadeloosstelling voor verlies v ⁿ vee		240,14 »
6526,34 »	5336,50 »	75 o/o vergoeding verl. v ⁿ een peerd		4230,10 »
4318,43 »	4429,73 »	schadeloosstelling voor verlies v ⁿ vee		111,30 »

DE MAATSCHAPPIJEN

2557,56 fr.	2313,29 fr.	1 fr. per dag in ziekte (6 maand)	150 fr. begrafenis- kosten	2460,16 fr. zendt hare rekening op
1538,75 »	562,32 »	1 fr. per dag in ziekte (3 maand)	30 fr. voor de begrafenis	2881,38 fr.
464,02 »	314,90 »	1,25 fr. per dag bij ziekte	30 fr. voor begrafenis en 130 fr. voor de weduwen weezen	440,00 »
976,50 »	1014,50 »	een onbep. hulp- geld in nood	30 fr. voor begra- feniskosten	1720,76 »
553,00 »	555,15 »			706,75 »

VIERDE AFDEELING.

Geneeskundige dienst.

Geene wijziging.

VIJFDE AFDEELING.

Bijzondere Liefdadigheidsvereenigingen en Tentoonstellingen.

Genootschap St-Vincentius a Paulo.

Dit Genootschap werd te Lier ingesteld den 10 November 1852 en koos voor titel « St Gommars Conferentie ».

Deze Conferentie ontwikkelde zich en vertakte op alle naburige gemeenten. Een Bijzondere Raad, dit is een vereenigingsband, werd alras te Lier ingericht. Thans omsluit hij nog 13 Conferentiën, waarvan 7 op het Liersch grondgebied en 6 op omliggende dorpen: Broechem, Duffel 2, Santhoven, Emblehem en Oeleghem.

Die 13 Conferentiën deelden in 1908, aan de noodlijdenden, hulpmiddelen uit ten beloope van 8669,86 fr. Voor Lier alleen beliepen die uitdeelingen tot 5688,50 fr.

Buiten die som werd er in Lier besteed 410,19 fr. voor het werk der Spaarbus; daarbij werden nog uitgaven gedaan aan het patronaat der Militianen, de Volksboekerij, buitengewonen onderstand, enz., het al ter somme van 793,38 fr., die door de kas van den Bijzonderen Raad werd betaald.

In het geheel werden gemiddeld wekelijks 164 huisgezinnen ondersteund, waarvan 79 op Lierschen bodem wonende.

De Dames van Bermhertigheid ondersteunden in het jaar 1908 62 huisgezinnen en deden daartoe eene uitgave van 5604,73 fr.

Het St Jozefskranske of Jongenspatronaat heeft voor doel de kinderen der werkende klassen tegen het bederf der straat te vrijwaren, door het verschaffen van een deftig vermaak. Het wordt bestierd door de E.E. H.H. Geestelijken der St Gummarsparochie, bijgestaan door de welwillende medewerking van eenige heeren der stad. Het patronaat telde in 1908, drij honderd vijftig jongelingen, van 11 tot 21 jaren. Eene spaarkas is in hun midden opgericht, waarin dit jaar eene som van 6142,90 fr. werd gestort.

Beschermkring der Militianen van Lier.

Dit werk is in 1908 bemoeielijkt geweest door de verschillende van malkaar verwijderde tijdstippen, op dewelke de militianen der lichting moesten vertrekken. Maatregelen zijn reeds genomen om voortaan in die moeilijkheden te voorzien.

Bijna al de mannen der lichting van 1908 naderden, voor hun vertrek, ter H. Tafel.

Beschermkomiteit der zedelijk verlaten kinderen.

Onverpoosd wordt dit werk voortgezet en het Beheer ervan ontving meermaals de gelukwensen van het Staatsbestuur.

Bij de drie honderd jongelingen der Staats Weldadigheids-scholen werden aan zijne hoede toevertrouwd.

Verschillige weezen werden ook aangetrokken en geplaatst.

39 Jongelingen van het Komiteit traden in het leger en deden uitmuntend hunnen dienst. Sommigen bekwamen een graad.

25 bleven na hunne meerderjarigheid bij hunne kostgevers.

Verscheidene vrijgelaten veroordeelden werden geholpen en van werkgerief voorzien.

ZESDE AFDEELING.

Maatschappijen van Onderlingen Bijstand.

De volgende inlichtingen werden ons welwillend door de Besturen der vermelde maatschappijen verstrekt. De kringen, wier namen ontbreken, zijn deze welke niet genegen zijn de gevraagde inlichtingen te verschaffen. Alleen erkende maatschappijen van onderlingen bijstand worden nog door de openbare besturen geldelijk ondersteund en aangemoedigd.

De leden van maatschappijen van onderlingen bijstand, welke bij de Lijfrentkas zijn aangesloten, ten einde zich een ouderdomspensioen te verzekeren, genieten een hulpgeld van Staat, provincie en stad.

Dat der stad werd verleden jaar bepaald op 20 % van de storting, door elken aangeslotene gedaan. In 't geheel stortte de stadskas eene toelage van 2013,80 fr. ten voordeele van 992 aangeslotenen.

I. *Vakvereeniging der Leerbewerkers.*

(Zetel : St-Jozefskransken.)

De Vakschool voor Schoenmakers, telde voor het jaar 1908, 24 leerlingen (in twee afdeelingen). 42 Lessen werden er gegeven (leerstof : patronen vervaardigen).

Het exaam afgelegd in 1908 gaf den volgende uitslag :

11 Leerlingen der hoogste klas boden zich aan voor het exaam, waarvan er 10 op schitterende wijze hun uitgangsdiploma behaalden.

II. *Het Kleermakersverbond.*

(Zetel : Herberg « De Hoorn », Huibrechtstraat.)

De lessen, in November begonnen en geëindigd in April laatstleden, werden door 17 leerlingen regelmatig bijgewoond. De lessen werden gegeven alle Woensdagen van 8 tot 9 1/2 uren. Dit jaar hebben geen examenen plaats gehad. Dit zal voortaan om de 2 jaar gebeuren, zoodoende rijzen er minder onkosten en kunnen er meer leden aan deelnemen.

III. *Vakvereeniging der Kleermakersgilde.*

(Zetel : St-Jozefskransken.)

Het getal lessen, door die vereeniging gegeven, bedraagt tusschen de 35 en de 40.

22 leden zijn ingeschreven.

De voorbereidende examenen en het eindexamen leverden voldoende uitslagen op. Een lid bekwam het uitgangsdiploma, verschillende andere verwierven eervolle meldingen.

Oud-leerlingen (kleine bazen), deden, dank de vakschool, grooten vooruitgang in het vak van snijden, 't maken van patronen, het aanpassen en verbeteren der kleedingstukken.

Wat de jongere werklieden (gasten) betreft, zij winnen er dit bij, dat zij buiten hunne werkuren, in staat zijn voor eigen rekening werken te ondernemen en tot een goed einde te brengen.

Over enkele maanden werd het reglement herzien dat in het Staatsblad van 19-20 April verscheen.

De bijdrage is vastgesteld op 10 cent. *per week*.

Ook het werkeloozenfonds is in de vereeniging ingericht.
Voortaan is het Bestuur als volgt samengesteld :

Voorzitter : G. GEBOERS.

Ondervoorzitter : J. QUISENAERTS.

Schrijver : H. TIELEMANS.

Schatbewaarder : L. CHAUVAUX.

Leden : J. COECKELBERGHS, TH. AERTS, H. VAN HUFFELEN.

IV. Vakvereeniging « Recht en Plicht »

(Bedienden van handel en nijverheid, werkzaam buiten de Stad.)
(Zetel : Aang. Meisjesschool, Spoorweglei.)

Bestuur : Voorzitter : FR. COOLS.

Schrijver : K. VAN BLADEL.

Schatbewaarder : JOS. MERTENS.

Leden : G. LAENENS, PR. SEGERS, J. VERCAMMEN,
FR. VAN AKEN, FR. BASTENS.

Bestuurvergaderingen : Elken eersten Zondag der maand,
om 1 1/2 uren, ten lokale van het secretariaat, Predikheeren-
laan, 80.

Algemeene vergaderingen : Alle drie maanden op den laatsten
Zondag, om 4 uren, ten lokale Spoorweglei, 52.

Bijdrage der leden : 0,25 fr. per week voor de aangeslotenen
bij de ziekenbeurs, 0,10 fr. per week voor die reeds deel
maakten van zulk fonds.

Bedrag van onderstand : 1 fr. per dag bij onvrijwillige
werkeloosheid, gedurende 15 dagen.

Getal leden : Werkende : 11 ; eereleden : 2.

In kas : 81,27 fr.

V. Christen Vakvereeniging van Borstelmakers.

(Zetel : Herberg « Hamburg », Antwerpstraat.)

Bestuur : Voorzitter : L. DE HONDT.

Schrijver : K. VAN BLADEL.

Schatbewaarder : TH. GOYVAERTS.

Leden : G. DE GROOF, G. VAN DER KUYLEN,
H. DE RUDDER, PH. VERMEYLEN.

Bestuurvergaderingen : Elken derden Zondag van iedere maand, om 1 1/2 uren, ten lokale Boomlaerstraat, 62.

Algemeene vergaderingen : Alle drie maanden, om 2 uren, in hetzelfde lokaal.

Bijdrage der leden : 0,15 fr. per week.

Bedrag van onderstand : 1 fr. per dag, bij onvrijwillige werkeloosheid, gedurende 50 dagen.

Getal leden : Werkende : 16 ; eere lid : 1.

In kas : 191,22 fr.

VI. *Bouwwerkersvereeniging.*

(Zetel : St-Jozefskransken.)

Gesticht op 28 April 1907, telt zij thans 37 leden, zijnde eene vermeerdering van 7 leden.

Het werkelozenfonds, in haren schoot ingericht, trad in werking op 1 December ll. Het telde dit jaar 20 rechthabende leden, waarvan er 18 ondersteund moesten worden.

De som hieraan besteed bedroeg bij de 300 fr.

De wekelijksche uitleg is voor sommige leden van 0,25 fr. op 0,50 fr. gebracht.

Het Bestuur is samengesteld als volgt :

Voorzitter : P. VAN BAELEN.

Ondervoorzitter : J. B. SMEYERS.

Schrijver : A. ROSSEAU.

Schatbewaarder : J. CLAES.

Leden : K. DIRICKX, C. VERMEULEN, H. CEULEMANS.

De vereeniging heeft voor doel het bestudeeren, het beschermen en het uitbreiden der beroepsbelangen harer leden.

Het werkelozenfonds, lijk zoovele andere, is maar een bijkomend middel voor de vakorganisatie.

VII. *Metaalbewerkersvereeniging.*

(Zetel : St-Jozefskransken.)

De wettig erkende « Metaalbewerkersvereeniging » zag hare standregelen in het Staatsblad van 5 Juni ll. verschijnen.

Zij telt reeds 18 leden en is voornemens hare aansluiting bij het Stedelijk werkelozenfonds aan te vragen.

Het doel dezer vakvereeniging is hetzelfde als dit onzer andere vereenigingen.

Het Bestuur is als volgt samengesteld :

Voorzitter : L. KNABE.

Ondervoorzitter : J. MULCKENS.

Schrijver : J. CLOCKAERTS.

Schatbewaarder : FR. DARQUENNES.

Leden : H. MAGNETTE, FR. DE PRETER, J. DANCKAERTS,
FR. VAN PEBORGH.

VIII. *Boekbewerkersgilde.*

De vakvereeniging « Boekbewerkersgilde » telt 11 leden.

Zij had dit jaar niet een enkel werklooze te ondersteunen.

Het Bestuur is als volgt samengesteld :

Voorzitter : G. MORTELMANS.

Schrijver : FR. VEREMANS.

Schatbewaarder : J. EYSERMANS.

Boetmeester : L. VAN HAVER.

Leden : FR. BOGAERTS, P. BRUYNSEELS, J. VAN DE VELDE.

IX. *Schildersgilde.*

Deze vakvereeniging telt thans 19 leden. Daartusschen waren dit jaar 12 rechthebbenden op onderstand bij werkeloosheid.

Vijf hiervan vielen werkeloos en genoten onderstand.

De som hieraan besteed komt op ongeveer 80 fr.

Het Bestuur is als volgt samengesteld :

Voorzitter : H. OP DE BECQ.

Ondervoorzitter : FR. VAN DESSEL.

Schrijver : L. VERHOEVEN.

Schatbewaarder : J. VAN DEN WYNGAERT.

Leden : J. HELLEMANS, FR. VERBUEKEN, J. TORFS.

Vrij Werkbureel.

Het « Vrij Werkbureel » werd sedert ruim een half jaar naar het Secretariaat der Vakvereenigingen, Predikheerenlaan, 80, overgebracht.

Van den kant der bazen kwamen een 35-tal werkaanbiedingen toe.

Aan 22 hunner konden de gevraagde werklieden, 30 in getal, bezorgd worden.

Vanwege werklieden kwamen 49 vragen voor werk in, *minstens* 25 daarvan werden aan werk geholpen.

Juiste cijfers geven is onmogelijk, de meeste bazen en werklieden, eens geholpen, verwaarloozen hiervan kennis te geven.

Het getal vragen en aanbiedingen van vrouwen is altijd zeer gering : Van den kant der werkgeefsters werden 4 vragen ingediend, waarvan er 1 kon voldaan worden. Slechts 1 vrouw vroeg werk.

Op te merken is het, dat de vragen naar werk steeds de aanbiedingen overtreffen ;

dat de goede werklieden schier nooit de diensten van 't Werkbureau noodig hebben ;

dat de werklieden, welke een stiel kennen, het minst aan werkgebrek lijden en heel zeker het minst lang zonder werk blijven ;

dat vele werkelozen worden aangetroffen tusschen hen, die zich aanbieden voor ambachten, die te Lier maar weinig of niet worden uitgeoefend ;

dat de meeste werkelozen worden gevonden tusschen hen die absoluut geen of te veel stielen kennen en zich aanbieden voor « Allerlei » werk ;

dat nog zeer veel jonge lieden worden aangetroffen, die geen het minste ambacht kennen en andere die hunnen stiel verlaten om iets meer winstgevend of gemakkelijker na te jagen.

Velen maken gebruik van de diensten hun door het Bureau aangeboden, de algemeenheid nog niet.

Samenstelling van het Bestuur :

Eerevoorzitter : M. Ach. Van In.

Voorzitter : M. Fl. Sutens.

Schatbewaarder : M. Fr. Hellemans.

Schrijver : M. G. Geboers.

Leden : MM. D. Bosschaerts, P. Clockaerts.

TITEL V.

KATHOLIEKE EEREDIENST.

EERSTE AFDEELING.

Kerk van den H. Gummarus.

§ 1. *Geestelijkheid.*

De E. H. PEETERS, onderpastoor, werd den 4ⁿ Mei 1909 tot pastoor van Lisp benoemd. Als onderpastoor van St-Gummaruskerk werd hij in 't begin van Juli 1909 vervangen door den E. H. BULCKENS, onderpastoor van de parochie der H. Familie alhier.

§ 2. *Kerk.*

In 't afgelopen jaar heeft men zich vooral beziggehouden, in het daartoe bestemd werkhuis, met het kappen en gereedmaken der steenen, welke moeten geplaatst worden. De werken werden verder regelmatig voortgezet aan de sacristij, aan de ramen van den omgang der kerk (oostzijde) en aan den kruisbeuk.

Het altaar der H. Barbara, staande in de eerste kapel, wier muren ter noordzijde der koor eene zwaaiende richting volgen, werd met toelating der Overheden afgebroken en vervangen door een nieuw altaar in échallion-steen, vervaardigd in gothischen stijl, naar eene teekening van bouwmeester J. VINCK, door beeldhouwer L. BLANCHART van Maltebrugge. Het zal volledig worden met er als altaarstuk de vermaarde schilderij *De Trouw van Maria* op te plaatsen.

§ 3. *Bestuur.*

Bij de verkiezing, welke plaats had in April 1909, werden de uittredende leden van den Raad, MM. COOLS, VAN DEN BRANDE, DHOOGHE, ROTA en BUYCKX herkozen. Het mandaat van M. COOLS,

als lid van het Bureel, werd vernieuwd. In het Bureel werden al de leden in het hun toevertrouwd ambt behouden.

De Fabriekraad blijft dus samengesteld als volgt :

Voorzitter : M. EUG. HELLEMANS.

Pastoor-Deken : Kan. CL. SCHOLLAERT.

Schatbewaarder : M. FERD. COOLS.

Secretaris : M. ACH. VAN IN.

Leden : MM. E. VAN RAVESTYN, FR. VAN DEN BRANDE,
Dr DHOOGHE, FR. ROTA, J. VAN CAUWENBERGH en J. BUYCKX.

In het Bureel zetelen als :

Voorzitter : M. EUG. HELLEMANS.

Pastoor-Deken : Kan. CL. SCHOLLAERT.

Schatbewaarder : M. FERD. COOLS.

Secretaris : M. ACH. VAN IN.

§ 4. Rekenwezen.

A. Rekening over dienstjaar 1908 :

Gewone ontvangsten . . .	fr. 30917,42	
» uitgaven . . .	» 29417,56	
	Overschot	fr. 1499,86
Buitengewone ontvangsten . . .	fr. 47985,00	
» uitgaven . . .	» 56252,27	
	Tekort	fr. 8267,27
	Algemeen tekort	fr. 6767,42

B. Begrooting voor dienstjaar 1910 :

Gewone ontvangsten . . .	fr. 31579,71	
» uitgaven . . .	» 30546,18	
	Overschot	fr. 1033,53
Buitengewone ontvangsten . . .	fr. 30232,00	
» uitgaven . . .	» 31260,82	
	Tekort	fr. 1028,82
	Algemeen overschot	fr. 4,71

Van de verkoopsom van 5600 fr., ontvangen van den grond, te Broechem afgestaan, heeft de kerk, daartoe gemachtigd door beraadslaging van 31 Januari 1909, door de Bestendige Deputatie

goedgekeurd den 12 Meert daaropvolgende, eene som van 3600 fr. vervreemd, ten einde ze te benuttigen, om hare bijdrage in de onkosten der herstellingswerken der kerk voor 1908 te volledigen.

§ 5. *Giften en legaten.*

Geene.

§ 6. *Afstand van grond.*

Niets te melden.

§ 7. *Afleggingen.*

Geene.

TWEDE AFDEELING.

Kerk van Ste-Margaretha.

§ 1. *Geestelijkheid.*

Zonder wijziging.

§ 2. *Samenstelling van den Raad en van het Bureel der Kerkfabriek.*

De samenstelling van den Raad en het Bureel zijn als volgt :

Samenstelling van den Raad :

Voorzitter : J. B. VAN DEUN.

Schatbewaarder : C. VAN GORP.

Secretaris : L. VERVOORT.

Leden : J. HERTOOGHS, L. MEEUS.

Samenstelling van het Bureel :

Voorzitter : J. B. VAN DEUN.

Schatbewaarder : C. VAN GORP.

Secretaris : L. VERVOORT.

§ 3. *Rekenwezen.*

A. Rekening van 1908 :

In ontvangsten	.	.	.	.	.	.	fr. 7157,16
In uitgaven	.	.	.	.	.	.	» 6651,10
							Overschot fr. 506,06

B. Begrooting voor 1910 :

In ontvangsten	.	.	.	.	.	.	fr. 6677,84
In uitgaven	.	.	.	.	.	.	» 6615,56
							Overschot fr. 62,28

DERDE AFDEELING.

Kerk van St-Jozef, Lisp.

§ 1. *Geestelijkheid.*

Op 1 Mei 1909 werd het ontslag van den E. H. VAN ROOSBROECK als pastoor van Lisp door Zijne Eminentie den Kardinaal-Aartsbisschop aangenomen. De E. H. VAN PETEGEM, onderpastoor, werd als desservitor aangesteld. Den 4 Mei werd de E. H. PEETERS, onderpastoor van St-Gummarus te Lier, als pastoor te Lisp benoemd. Zijne plechtige inhaling had plaats den 10 Mei.

§ 2. *Bestuur.*

In zitting van 4 April 1909 werden MM. L. VERCAMMEN en J. B. BOGAERTS herkozen wederkeerig als voorzitter en secretaris van den Kerkeraad. Deze is samengesteld als volgt :

Voorzitter : L. VERCAMMEN.

Pastoor : E. H. PEETERS.

Schatbewaarder : L. WILS.

Leden : J. B. BOGAERTS, D. C. SOONS, JAN VAN DYCK.

M. WILS werd in zelfde zitting herkozen als lid van 't Bureel.

Het Bureel blijft dus samengesteld als volgt :

Voorzitter : L. VERCAMMEN.

Schatbewaarder : L. WILS.

Secretaris : J. B. BOGAERTS.

§ 3. *Rekendienst.*

A. Rekening van 1908 :

Ontvangsten	.	.	.	.	.	.	fr.	3348,00
Uitgaven	.	.	.	.	.	.	»	3276,18
						Overschot	fr.	71,82

B. Begrooting van 1910 :

Ontvangsten	.	.	.	.	.	.	fr.	3448,66
Uitgaven	.	.	.	.	.	.	»	3425,65
Overschot							fr.	23,01

VIERDE AFDEELING.

Kerk van het H. Hart.

§ 1. *Bestuur.*

De Fabriekraad en het Bureel der kerkmeesters ondergingen geene verandering en blijven samengesteld als volgt :

A) Raad.

Voorzitter : M. JAN WYNANTS.

Schatbewaarder : M. JOS. JANSSENS.

Secretaris : M. J. VAN DYCK.

Leden : MM. FR. DE HERT en J. B. VAN DE SANDE.

B) *Bureel der kerkmeesters.*

Voorzitter : M. JAN WYNANTS.

Schatbewaarder : M. JOS. JANSSENS.

Secretaris : M. J. VAN DYCK.

§ 2. *Geestelijkheid.*

Zonder wijzigingen.

§ 3. *Rekendienst.*

A. *Rekening over 1908:*

Ontvangsten	fr.	3637,48
Uitgaven	»	3557,04
Overschot	fr.	80,44

B. Begrooting voor 1910 :

Ontvangsten	fr.	3680,94
Uitgaven	»	3676,89
Batig slot	fr.	4,05

VIJFDE AFDEELING.

Kerk van de H. Familie.

§ 1. *Bestuur.*

Geene wijziging.

De Fabriekraad blijft dus samengesteld als volgt :

Voorzitter : M. C. QUAEYHAEGENS.

Schatbewaarder : M. G. DOM.

Secretaris : E. H. MICHIELS.

Leden : MM. J. B. VERBIST en FR. VAN BOSTRAETEN.

Het Bureel als volgt :

Voorzitter : M. C. QUAEYHAEGENS.

Schatbewaarder : M. G. DOM.

Secretaris : E. H. MICHIELS.

Lid : M. J. B. VERBIST.

§ 2. *Geestelijkheid.*

Geene verandering.

§ 3. *Rekendienst.*

A. Rekening over 1908 :

Ontvangsten	fr.	12972,53
Uitgaven	»	12950,77
Overschot	fr.	21,76

B. Begrooting voor 1910 :

Ontvangsten	fr.	4007,14
Uitgaven	»	3964,20
Overschot	fr.	42,94

TITEL VI.

OPENBAAR ONDERWIJS.

EERSTE AFDEELING.

I. Lager Onderwijs.

§ 1. Lokalen.

De vergrootingswerken aan de scholen van Lachenen, waartoe het vorig jaar besloten was, en die het bijvoegen eener 4^e klas en andere kleine hervormingen voor doel hadden, zijn op 18 Juni 1909 aanbesteed. De heer G. VAN BEIRS, aannemer verklaard mits den prijs van 5137 fr., heeft de werken reeds voltrokken. M. A. GOOVAERTS heeft de noodige meubelen geleverd mits den prijs van 1364 fr. De nieuwe klas is reeds op 27 September kunnen geopend worden.

Het lokaal der Stadsmeisjesschool van Hagenbroeck werd ook eenigszins gewijzigd, ten einde het meer ruimte te geven.

§ 2. Personeel.

A. GEMEENTESCHOLEN.

Door KK. besluit van 5 September 1908, werd M. C. GEMIN, studiemeester aan de Normaalschool, tot onderwijzer aan eene Oefenschool benoemd, in vervanging van M. THIRY, tot het ambt geroepen van huisbeheerder bij eene Normaalschool. Door KK. besluit van 19 September 1908, werd M. G. DE KONINCK benoemd tot studiemeester aan eene Normaalschool.

Door ministerieele schikking werd M. THIRY benoemd te Gent; MM. GEMIN en DE KONINCK te Lier.

Ter vervanging van Mad. DE DEKEN-LENS, die Mad. DE DEKEN-THUES opvolgde als hoofdonderwijzeres, benoemde de Raad in zitting van 5 October 1908, Mej. DE BRUYN tot hulponderwijzeres der Stadsmeisjesschool (center).

Mej. DE BECKER, onderwijzeres der Stadsmeisjesschool, die tot het genot van een pensioen werd toegelaten, werd opgevolgd

door Mad. QUEECKERS-VIGNY, die door den Raad werd benoemd in zitting van 28 December 1908.

Mej. J. GOOVAERTS, gediplomeerde leerlinge der Normaal-school van Gysegem, werd in zitting van 25 Januari 1909, ter vervanging van Mad. QUEECKERS-VIGNY, tot hulponderwijzeres der Stadsmeisjesschool (stad) benoemd.

In de Jongensschool van Lachenen benoemde den Raad, in zijne zitting van 13 September, tot de plaats van hulponderwijzer in de nieuwbijgevoegde klas, M. FR. JANSSEN, hulponderwijzer der Aangenomen Jongensschool (Meyl).

Eene plichtmatige verhooging van jaarwedde, ten bedrage van 100 fr., werd toegekend aan MM. BOUWEN en DE VOS.

B. AANGENOMEN SCHOLEN.

Lokalen. — Geene veranderingen.

Personeel. — Een KK. besluit van 18 Juni 1909, kende aan M. MEULEPAS, Bestuurder der Aangenomen Scholen der stad, het Burgerlijk Kruis van 1^e klas toe, als belooning der diensten door hem bewezen gedurende eene loopbaan van meer dan vijf-en-dertig jaren.

Mejuffer DE BRUYN, als hulponderwijzeres der Stadsmeisjesschool benoemd, werd door Mej. VAL. POPPELIER vervangen.

Tijdens het ziekteverlof, aan den heer Fr. PLUYM toegestaan, werd de tusschentijdige dienst van den 8ⁿ Meert tot den 7ⁿ April waargenomen door Mej. ANAST. SCHROONS; tijdens dat, aan den heer DE POOTER verleend, van den 26ⁿ Juni tot den 20ⁿ Augustus door Mej. ANAST. CARRÉ.

Aan MM. VERHOEVEN, FR. JANSSEN en MARIËN, en Mejufvr. PITTOORS, VERHOEVEN, CAERS, MERTENS en SCHROONS, werd eene plichtmatige verhooging van 100 fr. jaarwedde verleend; eene verhooging van gelijk bedrag, bij toepassing van den gunstmaatregel door den Raad gestemd, aan MM. LEJOUR, VAN HOVEN, DE POOTER, VAN HOECKE en JOZ. SELDERSLAGHS.

§ 3. *Bevolking.*

Voor de lagere scholen der stad werden, voor 1908-1909, de volgende inschrijvingen voor het kosteloos onderwijs voorgedragen :

A. GEMEENTESCHOLEN.

Oefenschool voor Jongens	.	319 leerlingen.
Meisjesschool (intra muros)	.	283 »
Jongensschool (Hagenbroeck)	.	110 »
Meisjesschool (Hagenbroeck)	.	43 »
Jongensschool (Lisp)	.	40 »
Jongensschool (Lachenen)	.	61 »
Meisjesschool id.	.	177 »
Samen		1033 leerlingen.

B. AANGENOMEN SCHOLEN.

Jongensschool (stad)	.	425 leerlingen.
Jongensschool (Lisp)	.	108 »
Jongensschool (Boomlaarstraat)	.	163 »
Jongensschool (Berl. steenweg)	.	249 »
Meisjesschool (stad)	.	576 »
Meisjesschool (Spoorweglei)	.	201 »
Samen		1722 leerlingen.
Totaal der rechthebbenden		2755 leerlingen.

Om kosteloos onderwijs bij gunst te genieten, werden ingeschreven :

A. VOOR DE GEMEENTESCHOLEN.

In de Oefenschool	.	5 leerlingen.
» Jongensschool (Hagenbroeck)	.	16 »
» Jongensschool (Lachenen)	.	5 »
» Meisjesschool (Center)	.	19 »
» Meisjesschool (Hagenbroeck)	.	14 »
» Meisjesschool (Lachenen)	.	25 »
Samen		94 leerlingen.

B. VOOR DE AANGENOMEN SCHOLEN.

In de Jongensschool (stad)	.	83 leerlingen.
» Jongensschool (Boomlaarstraat)	.	1 »
» Jongensschool (Berl. steenweg)	.	35 »
» Meisjesschool (stad)	.	74 »
Samen		193 leerlingen.
Totaal der kosteloze leerlingen bij gunst		287 leerlingen.

De ondersteunde meisjesschool van Lisp telde 210 leerlingen.

Totaal der ingeschreven leerlingen :

Voor de gemeentescholen .	1127 leerlingen.
Voor de aangenomen scholen .	1915 »
Voor de ondersteunde school (Lisp)	210 »
Algemeen totaal	3252 leerlingen.

§ 4. *Prijskampen.*

In den prijskamp van Godsdienst behaalden de 11 mededingers der oefenschool de volgende onderscheidingen : 1 een eerediploma ; 2 een accessit ; 6 eene zeer eervolle melding en 2 eene eervolle melding ; de 34 deelnemers der aangenomen Jongensschool (center) : 11 een eerediploma ; 8 een accessit ; 11 eene zeer eervolle melding en 3 eene eervolle melding.

Van de 2 deelnemers der Jongensschool (Hagenbroeck) behaalde de eene 1 accessit en de andere eene zeer eervolle melding.

De 5 leerlingen der Jongensschool (Boomlaerstraat), die aan den prijskamp van Godsdienst deelnamen, bekwamen de volgende onderscheidingen : 2 een diploma, 1 een accessit en 2 eene zeer eervolle melding.

De Jongensschool van Lachenen had 2 deelnemers, waarvan 1 een eerediploma, de andere eene zeer eervolle melding verwierf.

Aan 1 deelnemer van de school Berl. steenweg viel een eerediploma, aan 4 een accessit te beurt ; van de 9 andere mededingers dier school bekwamen 8 eene zeer eervolle melding en 1 eene eervolle melding.

§ 5. *Bijzondere instellingen.*

A. SPAARKAS.

267 Jongens der aangenomen school (stad), waarvan 186 een officieel spaarboekje bezitten, spaarden 4436,28 fr. ; 254 meisjes der aangenomen school (stad) 2755 fr. ; 176 dier meisjes hebben een officieel spaarboekje. 28 Leerlingen der Jongensschool (Hagenbroeck) spaarden samen 770,01 en 14 leerlingen der Meisjesschool aldaar 572,62 fr. ; 25 leerlingen der Jongensschool van Lachenen spaarden 1377 fr. ; 65 leerlingen der Meisjesschool

van Lachenen spaarden samen 1426,48 fr. 49 Leerlingen der aangenomen Jongensschool (Boomlaerstraat) bezitten een spaarboekje; zij spaarden samen 528,46 fr. 133 Leerlingen van de aangenomen Jongensschool van den Berlaerschen steenweg, waarvan er 80 een officieel spaarboekje bezitten, spaarden 1473,75 fr.

B. MATIGHEIDSGENOOFSCHAP.

Het Matigheidsgenootschap, sedert 14 October 1896 in de Jongensschool van Hagenbroeck bestaande, telt thans 204 leden, waarvan 25 nog ter school gaande leerlingen.

55 Nieuwe leden werden aangenomen in het Genootschap, bestaande in de aangenomen Jongensschool (stad); dit genootschap telt thans 1184 leden.

C. KRING TOT BESCHERMING DER DIEREN.

De Kring tot bescherming der Dieren, den 12 November 1900 in de Jongensschool van Hagenbroeck ingericht, telt 50 leden die ter school gaan. Van dergelijken Kring, in October 1908 gevormd in de school van den Berlaerschen steenweg, maken 42 leden deel.

II. Bewaarscholen.

§ 1. Lokalen.

Zonder wijziging.

§ 2. Personeel.

Zonder wijziging.

§ 3. Bevolking.

Stadsbewaarschool	.	.	.	.	282 leerlingen.
Ondersteunde Bewaarschool (Mechelstraat)	.	.	.	.	133 »
»	»	(Lisp)	.	.	172 »
»	»	(Predikheerenlaan)	.	.	303 »
Vrije	»	(Spoorweglei)	.	.	136 »
Samen					1026 leerlingen.

III. Scholen voor Volwassenen.

§ 1. Lokalen.

Niets te melden.

§ 3. Personeel.

In de Stadsmeisjesschool is nog eene klas voor het adulten-onderwijs behouden. Mme DE DEKEN-LENS is voorloopig gelast met het geven der lessen in die klas.

§ 3. Bevolking.

Stadsadultenschool voor jongens (Center)	.	.	165 leerlingen.
»	»	» (Lisp)	43 »
»	»	» (Hagenbroeck)	31 «
»	»	» (Lachenen)	25 »
»	»	meisjes (Center)	19 »
Onderst. Adultenschool, jongens (Boomlaerstraat)	.	.	23 »
»	»	id. (Meyl)	59 »
Vrije »	»	meisjes (stad)	30 »
Zondagschool (Ursulinnen)	.	.	333 »
Samen			728 leerlingen.

§ 4. Bijzondere instellingen.

14 Leerlingen der Jongensadultenschool (center) maken deel uit van eene maatschappij van lijfrent, en 104 van matigheidsbonden, in lagere scholen bestaande.

De bijzondere leergang van Vlaamsche taal aan Franschsprekenden werd door 13 leerlingen bijgewoond.

§ 5. Huishoudschool.

De kosteloze huishoudschool, door de Religieuzen-Ursulinnen in hun lokaal, Kleinen Bril, gehouden, werd in 1908-1909 bijgewoond door 54 leerlingen.

De rekening 1908-'09 dier instelling bedroeg in ontvangsten 2100 fr., in uitgaven 2090,02 fr., 't zij een overschot van 9,98 fr. De begroting voor 1909-'10 raamt de ontvangsten en uitgaven op 2100 fr. De stadstoelage is bepaald op 735 fr.

§ 6. *Normaalschool.*

De Normaalschool telde gedurende het afgeloopen schooljaar 81 leerlingen, verdeeld in vier studie jaren als volgt :

Vierde studiejaar	.	.	.	18 leerlingen.
Derde »	.	.	.	15 »
Tweede »	.	.	.	23 »
Eerste »	.	.	.	25 »

De 18 leerlingen van het 4de studiejaar bekwamen allen een diploma van onderwijzer.

Bij ministerieele schikking van 20 Juli 1909 zijn er 27 jongelingen als leerling-onderwijzer in het 1ste studiejaar toegelaten.

TWEEDE AFDEELING.

Middelbaar Onderwijs.

§ 1. *Bestuur.*

Het beheerend Bureel der Middelbare Scholen, vernieuwd bij KK. besluit van 14 Februari 1908, en aangesteld in zitting van 't Bureel van 9 Mei 1908, is onveranderd gebleven.

Benevens den heer Burgemeester, Voorzitter, en de heeren Schepenen, bestaat het uit de heeren :

Onder de Gemeenteraadsleden :

HELLEMANS, FRANS.

UYTTENBROECK, FRANS.

VAN DEN BRANDE, FRANS.

Buiten den Gemeenteraad :

SCHOLLAERT, CL., Kanunnik, pastoor-deken.

COOLS, FERDINAND, rentenier.

METS, FRANS, geneesheer.

§ 2. *Staats Middelbare Jongensschool.*

Gedurende het afgeloopen schooljaar 1908-1909 beliep het getal inschrijvingen tot 275 leerlingen, waarvan :

69 in de Middelbare Afdeeling.

206 in de Voorbereidende Afdeeling.

9 leerlingen van het derde studiejaar ontvingen op 3 Augustus hun eind-diploma.

Personeel. — Bij ministeriële schikking van 21 September 1908, werd de heer R. DE LA HAYE, kunstschilder, benoemd als voorloopig leeraar van teekenkunde ter vervanging van den heer D'HULST, LOD., die gemachtigd is om zijne rechten op pensioen te doen gelden. Bij KK. Besluit van 12 Juli 1909, werd de heer DE LA HAYE, bepaald in zijne bediening benoemd.

De Staats Middelbare Jongensschool heeft in het afgelopen jaar twee verliezen ondergaan. Op 8 December 1908 overleed de portier, AUGUSTINUS, FRANS, na langdurige pijnen ten gevolge van eenen val. Deze nederige bediende, die immer stipt zijne plichten vervulde en zeer gediensstig was, werd door de heeren Bestuurder en leeraars zeer geacht; ook de leerlingen beminden den braven ouden man. Van 10 October af was hij tijdelijk vervangen geworden door den heer NEVELSTEIN, toezichter aan de Teekenschool, en na Nieuwjaar door den heer DE BELDER, JAN, die bij KK. Besluit van 19 Januari 1909, bepaaldelijk als portier aangesteld werd.

Op 23 Juli 1909 werd de school heviger en smartelijker getroffen. De heer THOMAS, FLORIMOND, Bestuurder, die reeds lang ziek was en tegen de ziekte scheen te willen vechten, was op 15 Juni verplicht verlof te vragen. De kwaal die hem had aangetast, ontnaam hem op 23 Juli aan de liefde zijner nabestaanden. De heer THOMAS, die hier vroeger het ambt van Regent vervuld had, was hier over drie jaar als Bestuurder teruggekomen. Hij werd door zijne Oversten hooggeschat, door zijne leeraars bemind en geëerd. Zijne leerlingen vreesden maar schrikten hem niet. Als rechtschapen man en gewetensvolle ambtenaar, genoot hij de achting van allen die hem kenden. Sedert den aanvang van het verlof van den heer THOMAS werd de dienst van Bestuurder gedaan door den heer DE JONGHE, ALFONS, regent, die dezen dienst waargenomen heeft tot den dag waarop de nieuwe Bestuurder is aangesteld geworden.

De heer VAN DEN BRANDEN, F., vroeger bestuurder der

Staats Middelbare school te Meenen, werd aan het hoofd onzer school geplaatst, bij Ministerieel Besluit van 9ⁿ September 1909.

1909. — Algemeene prijskamp. — In den algemeenen prijskamp van 1909 onder de Staats-, Gemeente- en Aangenomen Middelbare Scholen, bekam de leerling D'HULST, JOZEF, (reeks A, 402 mededingers) in het letterkundig gedeelte (Opstel in het Nederlandsch, Opstel in het Fransch, Geschiedenis en Aardrijkskunde), met 61 punten op 100, den 6ⁿ accessit.

In dit gedeelte bekam ook de leerling VAN DEN HEUVEL, HUIBRECHT, met 59 punten op 100, de 1ste eervolle vermelding.

In het wetenschappelijk gedeelte (Wiskunde en Natuurkunde) zelfde reeks, behaalde de leerling D'HULST, JOZEF, 62 punten op 100. Alhoewel deze punten voldoende waren om hem eenen accessit te kunnen toekennen, heeft deze leerling slechts eene gewone vermelding gehad omdat het getal belooningen beperkt is.

§ 3. *Staats Middelbare Meisjesschool.*

Gedurende het afgelopen schooljaar 1908-1909, beliep het getal inschrijvingen tot 188 leerlingen, waarvan :

24 in de Middelbare Afdeling ;

164 in de Voorbereidende Afdeling.

4 Leerlingen van het derde studiejaar ontvingen in Augustus het eind-diploma.

Personeel. — Bij Koninklijk Besluit van 24 Februari 1909, werd Mme DE REES-DE VOOGHT, A. M., bepaalt tot het ambt van bestuurster genoemd.

Bij ministerieele schikking van 12 Augustus 1909, werd Mejufvrouw BRABANTS, R., voorloopig tot onderwijzeres benoemd, in vervanging van Mejufvrouw PASQUASY, M., die, op eigen verzoek, uit haar ambt van onderwijzeres, is ontslagen.

Algemeene prijskamp. — In den algemeenen prijskamp van 1909, bekam de leerlinge DE HONDT, CELESTA, den eersten accessit; de leerlinge MENGAL, ALICE, behaalde eene benoeming.

In den bijzonderen wedstrijd voor de Vlaamsche taal kwam de leerlinge DE HONDT, CELESTA, de 1^e plaats.

§ 4. *Sint-Gummaruscollege.*

In het St-Gummaruscollege worden de lessen gegeven door 12 geestelijke en 3 wereldlijke leeraars.

Voor het verlopen schooljaar werden 429 leerlingen ingeschreven, namelijk :

- 100 voor de Humaniora ;
- 39 voor de Professioneele Afdeeling ;
- 128 voor de Voorbereidende Afdeeling ;
- 162 voor het Lager Onderwijs.

In de 3 algemeene prijskampen, uitgeschreven tusschen de verschillende gestichten van het Aartsbisdom, behaalden de leerlingen van het College de volgende onderscheidingen.

In de Rhetorika, in Latijnsche vertaling, den 10ⁿ accessit of 16^e plaats, benevens 3 eervolle meldingen op 254 mededingers.

In de 3de Latijnsche klas, in Fransch Opstel, 3 eervolle meldingen en 10 meldingen.

In de 4de Latijnsche klas, in Grieksche Vertaling, den 4^{den} prijs, 1 eervolle melding en 9 meldingen op 338 mededingers.

Hooger Onderwijs.

Vier oud-leerlingen van het St Gummaruscollege, studenten in het Groot Seminarie te Mechelen, werden door Zijne Eminentie den Kardinaal-Aartsbisschop aangeduid om de leergangen te gaan volgen aan de Hoogeschool van Leuven.

De E. H. Ivo CORNELIS, oud-leerling van het College, verwierf aan de Gregoriaansche Hoogeschool van Rome den titel van Bachelier in Godsgeleerdheid.

§ 5. *Vrije Middelbare Meisjesschool.*

In de vrije Middelbare Meisjesschool der Religieuzen-Ursulinnen werden de leergangen gevolgd door 152 internen en 415 externen.

§ 6. *Beroepscholen.*

De beroepschool der Religieuzen-Ursulinnen, Kleinen Bril, telde in het verlopen schooljaar 37 leerlingen.

Buiten het snijden en het verveerdigen van kleedingstukken, worden er verschillende vakken van middelbaar onderwijs onder-

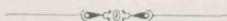
wezen, zooals de Fransche-, Duitsche- en Engelsche talen, de koophandelskennissen, enz.

§ 7. *Hoogere Borduurschool.*

De Hoogere Boorduurschool ingericht in de parochie van het H. Hart, telde tijdens het schooljaar 1908-'09, 23 leerlingen,

De rekening dier instelling over schooljaar 1907-'08 beliep in ontvangsten 3795 fr. en in uitgaven 3811,78 fr.; zij sloot dus met een tekort van 16,78 fr. De begrooting voor 1908-'09 voorziet in ontvangsten en uitgaven, eene som van 3885 fr.

Van de stadsbijdrage, beloopende fr. 500, is door het Beheer der school afgezien.

TITEL VII.

SCHOONE KUNSTEN, WETENSCHAPPEN
EN LETTEREN.

EERSTE AFDEELING.

§ 1. Academie van Schoone kunsten. — Teekenscholen.

A. Bestuurraad.

De Bestuurraad der Stadsteekenschool bestaat thans uit de heeren Doktor THYS, voorzitter ; C. DE MEYER en L. VAN DEN BRANDE, leden, en M. JOZ. VAN IN, secretaris.

B. Onderwyzend personeel.

MM. LOD. D'HULST en LOD. RAVOET, die gedurende lange jaren in hoedanigheid van leeraars aan de Stadsteekenschool gehecht waren, boden in den loop van het verstreken schooljaar hun ontslag aan. Dat van M. D'HULST werd door den Raad aangenomen in zitting van 14 December 1908 ; dat van M. RAVOET in zitting van 13 September 1909. Aan beide verdienstelijke ambtenaars werd in den Raad hulde gebracht.

Tengevolge eener hervorming, aan de inrichting der Teekenschool toegebracht, zullen er ter vervanging der twee aftredende leeraars, drij andere benoemd worden voor het lager onderwijs, buiten de benoeming van een leeraar van hout- en marmer-schildering. Die benoemingen zullen plaats hebben in eene der eerstkomende zittingen van den Raad.

C. Leergangen.

Gedurende het dienstjaar 1908-1909 werden de lessen door 615 leerlingen gevolgd, de Zondagklas inbegrepen.

Voor de Zondagklas lieten zich 243 leerlingen, aan 31 naburige gemeenten toehoorende, inschrijven.

In de 3 volgende tabels zal men de rangschikking vinden der leerlingen volgens de studievakken, waarop zij zich toeleggen, de stielen welke zij op dit oogenblik uitoefenen en de plaats hunner geboorte.

Jaarlijksche verdeeling volgens studievakken.

Teekenkunst, lager onderwijs.	.	.	.	286	leerlingen.
» middelbaar onderwijs	.	.	.	141	»
Teeken- en schilderkunst op de stielen toegepast,					
Hooger onderwijs.	.	.	.	32	»
Burgerlijke bouwkunde	.	.	.	112	»
Beeldhouwkunde op de stielen toegepast	.	.	.	44	»
Totaal				615	leerlingen.

Jaarlijksche verdeeling volgens beroep.

Boekbinders	3	Meubelmakers	29
Diamantslijpers	2	Metsers	33
Houtdraaiers	2	Rijtuigschilders	2
Drukkers	1	Schoenmakers	2
Beeldhouwers	8	Schilders	35
Boomkweekers	1	Studenten	5
Behangers	1	Steenhouwers	40
Beampten	3	Smeden	15
Glasbewerkeren	1	Scholieren	216
Hoveniers	2	Schrijnwerkers	154
Koperdrijvers	1	Timmerlieden	22
Kasseiers	1	Werktuigmakers	4
Klerken	4	Wevers	1
Loodgieters	2	Wagenmakers	14
Onderwijzers	3	Zonder beroep	2
Marbriers	1		
Plafonneerders	5		
			Totaal 615

Verdeeling volgens geboorteplaats.

Antwerpen	4	Massenhoven	1
Borgerhout	1	Mortsel	3
Broechem	10	Moll	1
Bouchout	12	Niel	1
Beersel	3	Nijlen	11
Berlaer	15	O. L. V. Waver	9
Contich	16	Pulle	1
Duffel	65	Pulderbosch	3
Emblehem	4	Putte	9
Grobbendonck	3	Ranst	4
Herenthout	1	Santhoven	7
Hove	4	Vremde	7
Heyst-op-den-Berg	5	Viersel	1
Konings-Hoyckt	9	Waarloos	5
Itegem	9	Zoersel	1
Kessel	9		
Lier	369		
Linth	13		
			Totaal 615

De volgende tabel geeft naar studievakken de verdeeling op van de schoolbevolking der Academie, gedurende het verlopen tienjarig tijdvak.

Tienjaarlijksche verdeling volgens studievakken.

	1899	1900	1901	1902	1903	1904	1905	1906	1907	1908	1899-1908	
											Totaal	Gemeen Ketal
Teekenkunst (Lager Onderwijs)	331	269	248	314	301	285	287	264	289	286	2874	287,4
» (Middelb. »)	334	144	121	131	140	147	146	157	157	141	1418	141,8
Teeken- en schilderkunst op de stie- len toegepast (Hooger Onderwijs)	33	46	36	27	40	32	38	45	46	32	375	37,5
Beeldhouwkunde op de stielen toe- gepast	29	33	31	31	28	30	32	42	27	44	326	32,6
Burgerlijke bouwkunde	82	141	100	116	101	120	108	107	105	112	1092	109,2
TOTALEN	609	633	536	619	610	614	611	615	624	615	6086	608,6

Een algemeen overzicht dezer tabel bewijst dat de aangroei van het getal leerlingen voortduurt: een teeken dat men steeds meer beseft dat de kunst in alle vakken onontbeerlijk is.

D. Jaarlijksche prijskampen.

Aan de prijskampen, die op dezelfde vakken als verleden jaar toegepast werden, namen 534 leerlingen deel. Met algemeene stemmen heeft de Jury der Koninklijke Academie van Antwerpen de werken onzer leerlingen als zeer voldoende gevonden.

De volgende onderscheidingen werden door oud-leerlingen der Teekenschool te Antwerpen behaald.

M. VICTOR BELLEKENS bekwam den eersten prijs van boetsering (groot sieraad) naar gips; M. FRANS ROS de tweede benoeming in teekenkunst: figuur naar het leven; M. HENDRIK VAN BOECKEL den eersten prijs van geschaduwde teekening (masker en sieraad), en LODEWIJK SLADTS eene vijfde benoeming in steensnede en metselwerk.

Boekerij. — Verzamelingen.

Het aantal boekdeelen der bibliotheek, welke regelmatig alle dagen ter beschikking van de heeren professors en leerlingen staan, is nogmaals aangegroeid.

§ 2. Vrije Muziekschool.

De samenstelling der besturende Commissie onderging geene wijziging.

Bij de heropening der klassen op 1 October 1907, beliep het getal leerlingen 130, met de nieuwe, die zich lieten inschrijven.

Tot heden volgden regelmatig 122 leerlingen, de klassen van notenleer, waarvan 86 meisjes en 36 jongens.

Het getal lesuren is voor iedere leeraar op 12 uren per week gebracht; zij hebben plaats, dagelijks van 4 tot 6 uren namiddag; Donderdags van 1 1/2 tot 3 1/2 uren.

Op 27 December 1908 gaf de school hare eerste openbare leerlingen-voordracht ten stadsschouwburg « Vredeberg ». M^{ster}

JAN BLOCKX, Bestuurder van Antwerpens KK. VI. Conservatorium, luisterde dit feest met zijne tegenwoordigheid op. Het genoot veel bijval.

Op 27 Juni l.l. luisterde de muziekschool, op verzoek van het bestuur der maatschappij tot « Bescherming der dieren », dezes feest op.

Op 13 Juli 1909, werd er bij de school een nieuwe afdeeling gevoegd, bestaande uit een avondleergang voor volwassenen.

Deze leergang bestaat in het geven van theoretische en praktische muziek oefeningen, en het aanleeren van vierstemmige vlaamsche koren.

Bij den aanvang lieten zich voor dezen cursus, 12 jufvrouwen en 14 heeren inschrijven.

Het getal deelnemers zal echter de 40 niet mogen te boven gaan.

Deze klassen worden in den beginne met twee uren per week gegeven : Woensdag van 8 tot 9 uren namiddag voor de Heeren, en Donderdag van 7 1/2 tot 8 1/2 uren namiddag voor de jufvrouwen.

De toelage, aan deze inrichting toegekend, bleef door de Stad behouden op 500 fr.

Staat en Provincie gaven nog geen hulpgeld.

§ 3. Genootschappen ter beoefening der kunst.

In onze stad bestaan de volgende maatschappijen van kunst-beoefening :

A) *Harmoniemaatschappijen :*

De Groote Harmonie.

De Koninklijke Harmonie Sinte-Cecilia.

De Ware Broeders (Harmonie der Xaverianen.)

Onder ons 't zal wel gaan.

B) *Fanfaren :*

De Menschlievende Kring.

De Ware Vrienden.

c) *Koormaatschappijen* :

De Koninklijke Maatschappij Orpheus.
De Nethegalm.
De Nethezonen.
De Kring der XX.
Nut en Vermaak.
De Vlaamsche Vrienden.

d) *Symphoniemaatschappij* :

Het Muzikaal Verbond.

e) *Tooneelvereeningen* :

De Jonge Tooneelliefhebbers.
De Ongeleerden.
De Tony's Vrienden, Koninklijke Maatschappij.
De tooneelafdeeling van den Katholieken Kring.
Rust Roest.
De Oud-Leerlingenbond der Oefenschool (Tooneelafdeeling.)
De tooneelafdeeling der Xaverianen.
De tooneelafdeeling van Nut en Vermaak.
Hoop in de Toekomst.
De Ware Tooneelliefhebbers.
De Oud-Leerlingenbond der Katholieke Scholen (Tooneelafdeeling.)
De Meibloem, vroeger de Jonge Tooneelminnaren geheeten.
De Jonge Tooneelvrienden.

f) *Gezelschappen ter bevordering der Nijverheidskunst* :

De Kenisgilde.

g) *Letterlievende Kringen* :

De Liersche Afdeeling van het Davidsfonds.
De Liersche Afdeeling van het Willemsfonds.
De Liersche Taalgilde.
Vlaamsch en Vrij.
Algemeen Nederlandsch Verbond (Liersche tak).

§ 4, Kunstonderscheidingen.

Tusschen de verschillende tooneelkringen is een verbond tot stand gekomen, waarbij 12 maatschappijen zijn aangesloten.

Dit verbond heeft ten doel de goede verstandhouding tusschen de Liersche tooneelkringen en hunne samenwerking ten algemeenen bate te bevorderen.

De tooneelkring « Rust-Roest » behaalde verschillende onderscheidingen in den wedstrijd van tooneelkunde, door de rederijkkamer « De Violier » van Vilvoorden uitgeschreven.

Hij droeg, buiten andere eervolle meldingen, den 1ⁿ prijs van drama en den 1ⁿ prijs van eenheid en zuiverheid van uitspraak weg.

Die overwinning werd door het Verbond der Liersche Tooneelkringen gevierd op 12 April 1909 met eene betooging, waaraan al de kunstminnende maatschappijen der stad deelnamen en waarbij eene ontvangst op het stedelijk Raadhuis plaats had.

In den wederlandschen wedstrijd van Breda behaalden « De Tony'svrienden » eene schoone overwinning. Niet min dan 4 eerste prijzen vielen hun te beurt : de 1^e prijs van uitvoering ; de 1^e prijs van eenheid en zuiverheid van uitspraak ; de 1^e prijs van besten speler en die van beste speelster.

Nog prachtiger uitslag bekwam die Kring in den wedstrijd van Leuven ; hier droeg hij 5 eerste prijzen weg en een tweede : den 1ⁿ prijs van drama, den 2ⁿ van blijspel, drij eerste prijzen van beste speler en speelster en den 1ⁿ prijs van figuratie.

De tooneelafdeeling van den « Oud-Leerlingenbond der Oefenschool » behaalde, voor zijn eerste optreden in eenen wedstrijd, den 1ⁿ prijs van tooneelschikking en den 3ⁿ van tooneel, namelijk in den prijskamp uitgeschreven door de « Jonge Tooneelliefhebbers » van Brussel.

§ 5. Museum Wuyts-Van Campen.

In het stedelijk museum van oudheden, aan 't Museum Wuyts-Van Campen gehecht, werd een oud kruisbeeld geplaatst, herkormstig uit de oude abdij van Nazareth en geschonken door den heer FR. BROES.

TWEEDE AFDEELING.

Stadsvolksboekerij.

Gedurende het afgelopen jaar werden 4410 boekdeelen in lezing gegeven, te weten :

1908	October	.	.	106
	November	.	.	455
	December	.	.	972
1909	Januari	.	.	1221
	Februari	.	.	1070
	Maart	.	.	586
	Samen			4410

Hetgeen op het afgelopen jaar eene vermeerdering maakt van 195 werken.

Ziehier den aard der werken in lezing gegeven :

Ingebeelde- en reisverhalen	.	.	2920
Geschiedenis en Aardrijkskunde	.	.	606
Verschillende werken	.	.	814
	Samen		4410

De boekerij is op vier Nederlandsche en twee Fransche tijdschriften ingeschreven.

Verschillende boekwerken, handelende over Schoone Kunsten, Nijverheid, Geschiedenis, enz., worden in het lokaal der boekerij gelezen en geraadpleegd.

Sedert de inlevering van het voorgaande verslag, zijn er 89 werken en 110 boekdeelen bijgekomen, te weten :

Door het Staatsbestuur geschonken	.	.	45
Gekocht	.	.	44
	Samen		89

In den loop van het jaar werden een aantal werken ingebonden.

De Besturende Commissie komt regelmatig den laatsten Dinsdag van elke maand bijeen.

De Staats- en Provinciale Besturen gaan voort met ons talrijke en degelijke werken van allerlei aard te zenden voor onze boekenverzameling. Hiervoor zij oprechten dank gezegd aan beide Besturen.

Het reglement der bibliotheek is aan herziening onderworpen.

TITEL VIII.

GEZONDHEIDSLEER EN
OPENBARE GEZONDHEID.

EERSTE AFDEELING.

Plaatselijke Geneeskundige Commissie.

Gedurende het verloop van jaar heeft het Comité 460 koepok-inenting en herinenting gedaan.

Onze Commissie vergaderde meermaals : 't zij om een bezoek af te leggen in de werkmanshuizen van den heer AUG. VOLKAERTS, gelegen in de Boomlaarstraat, en daar verslag over op te maken; 't zij om te beraadslagen over mazelen en roode koorts, ten einde den strijd tegen die besmettelijke ziekten op de doelmatigste manier uit te voeren, en ook, om aan te dringen op de spoedige inrichting van eenen openbaren ontsmettingsdienst.

De algemeene gezondheidstoestand van Lier is niet slecht. Nogtans vernemen wij met genoegen, dat de voorloopige studiën voor de demping der vlietjes kortelings zullen geëindigd zijn, en dat de studie voor 't maken eener waterleiding begonnen is.

TWEEDE AFDEELING.

**§ 1. Gezondmaking der wijken en verbetering der woningen.
van de werkende klas.**

De riool in de nieuwe straat buiten de Leuvense poort, Pastorijstraat geheeten, is door de stad in eigen beheer uitgevoerd.

Bij toepassing der verordening van 17 Februari 1908, werden door de stad, van 1 October 1908 tot 1 October 1909, 9 verbindingsgoten gelegd.

§ 2. Keurdienst van het Vleesch.

Een KK. besluit van 8 December 1908, keurde het reglement goed, waarbij de keurrechten op het vleesch bij vernieuwing in den Raad gestemd werden, zonder wijziging, in zitting van 25 September 1908.

Van 1 September 1908 tot 1 September 1909 werden door de keurmeesters onderzocht :

Ossen en stieren	.	.	.	.	388
Koeien	.	.	.	.	423
Veerzen	.	.	.	.	185
Kalveren	.	.	.	.	1032
Varkens	.	.	.	.	2736
Schape	.	.	.	.	53
Geiten en pasgeboren kalveren	.	.	.	.	355
Paarden	.	.	.	.	460
Kalveren, gekeurd op de Merkt	.	.	.	.	45
					— —
				Totaal	5677

DERDE AFDEELING.

§ 1. Onheilen en Rampen.

Niets te melden.

§ 2. Daden van moed en zelfopoffering.

Aan 10 onzer stadgencoten werd bij Koninklijk besluit van 18 Juli 1909, eene belooning toegekend voor 't verrichten eener daad van moed en zelfopoffering, namelijk :

De burgerlijke medalie van 2^e klas aan JAN BOSSCHAERTS, schoenmaker ; AUG. DE HAES, kleermaker ; AUG. ROELANS, schipper ; FR. SCHOofs, inkasseerder ; AUG. VAN DEN ABEELE, gendarm ; JAN VERCAMMEN, werkmán en P. G. VERSTOCKT, telegramdrager.

De medalie van 3e klas aan Jos. GEUENS, student en TH. HOEGAERTS, kuiper.

Eene belooning van 20 fr. aan VICT. BONNÉ, leurder.

VIERDE AFDEELING.

Reispassen. — Werkbeurs- en Dienstbodenboekjes.

In 1908 werden er 52 werkmansboekjes ingevolge de wettelijke voorschriften afgeleverd.

Aan 87 jongelingen beneden de 16, en 49 meisjes beneden de 21 jaar, die in fabrieken verlangden te arbeiden, werd overeenkomstig de wet, een politiegetuigschrift afgeleverd.

VIJFDE AFDEELING.

Pompierkorps.

Het gewapend korps vrijwillige pompiers telt drie officieren en 33 manschappen. Zes leden gaven hun ontslag, waarvan 3 voldaan hebben aan art. 8 van het reglement en 3 welker dienstdiensttijd, volgens voornoemd artikel, zal eindigen zes maanden na hunne ontslaggeving. Drie nieuwe leden werden bij het korps ingelijfd.

Gedurende het dienstjaar 1908-1909 is het korps 3 maal voor brand opgeroepen geweest.

Op 13 Juni werd het korps door den heer Burgemeester opgeroepen om de militaire eer te bewijzen, aan den weledelen heer Graaf DE BAILLET-LATOUR, gouverneur der Provincie Antwerpen, tijdens zijn eerste ambtelijk bezoek aan onze stad.

TITEL IX.

OPENBARE VEILIGHEID, RECHTSWEZEN,
GEVANGENISSEN.

EERSTE AFDEELING.

Personeel.

Zonder wijziging.

TWEEDE AFDEELING.

Verordeningen en Reglementen.

Verordening op de maximumhoogte der gebouwen in de Kroonstraat.

DERDE AFDEELING.

Aanhoudingen, Schelmstukken, Misdrijven en Overtredingen.

Sedert 1 September 1908 tot en met 1 September 1909 zijn de volgende aanhoudingen, misdrijven en overtredingen bestatigd :

1. Poging tot diefstal	1
2. Eenvoudige diefstallen	60
3. Zware diefstallen	2
4. Huisdiefte ,	3
5. Vrijwillige slagen	59
6. Slagen en kneuzingen	53
7. Brandrampen	4
8. Aftruggelarij	5
9. Smaadwoorden jegens de politie	13
10. Misbruik van vertrouwen	6
11. Scheldwoorden.	25
12. Laster en eerroof	33

13.	Aanslag op de zeden en zedenschennis	12
14.	Opstand tegen de agenten der openbare macht	3
15.	Schade aan onroerende goederen	3
16.	Braak aan afsluiting	9
17.	Landloopers	34
18.	Overtredingen op het sluiten der herbergen	17
19.	Overtredingen op het nachtgedruisch	14
20.	Toevallige drenkelingen	1
21.	Lichte mishandeling	7
22.	Banbreuk	—
23.	Jachtovertreding	1
24.	Toevallige dood	4
25.	Gevondene kinderen	—
26.	Openbare dronkenschap	15
27.	Verskillende overtredingen	184
28.	Beraamde moord en moordpogingen	1
29.	Verdwenen personen	—
30.	Zelfmoord	—

Totaal 569

Bescherming der dieren.

Het Bestuur der Liersche Maatschappij tot bescherming der dieren heeft gedurende het afgelopen jaar, dat is na de algemeene vergadering van 15 Maart 1908, dertien zittingen gehouden.

De maatschappij is in briefwisseling getreden met de Antwerpsche maatschappij, met zekere gemeentebesturen en ook met sommige personen om menig geval van dierenmishandeling aan te klagen en met het doel daar een einde aan te stellen.

Een twintigtal bladen, « De Dierenbeschermer van Antwerpen », worden maandelijks gezonden naar die plaatsen, waar de geleiders van trekdieren het meest stilhouden.

Worden ook nog verzonden naar de verschillende scholen der stad een dertigtal exemplaren van het tijdschrift « Onze beste Vrienden ». Deze bladen worden aan de leerlingen ter lezing gegeven, en 't valt niet te betwijfelen, of die maatregel zal voor de toekomst de beste vruchten opleveren. Werkt de school mede, dan mag men verzekerd zijn, dat de zaak der dierenbescherming voor de toekomst gewonnen is.

Er zijn pogingen gedaan om het werk der dierenbescherming in het omliggende te verspreiden ; de maatschappij telt leden uit naburige gemeenten.

Naar scholen, herbergen en andere openbare plaatsen zijn almanakken gezonden.

Getrouw aan onze belofte van verleden jaar, hebben wij aan elk lid eenen scheuralmanak gezonden.

De maatschappij heeft ook nog aangekocht en rondgestuurd 120 boekjes « Gids voor Hondenleiders ».

Een honderdtal plakaten met het opschrift : « Behandelt de dieren met zachtheid », werden in de verschillende scholen en herbergen der stad en omtrek geplaatst.

De heeren senatoren Bergmann en Cools hebben het eerevoorzitterschap aanveerd.

Verder is de maatschappij nog in onderhandeling getreden met de beenhouwers en paardenslachters onzer stad, om van deze te bekomen dat de te slachten dieren bij het vervoer en het lossen met zachtheid behandeld zouden worden.

TITEL X.

BURGERWACHT, MILITIE, BEZETTING.

EERSTE AFDEELING.

Burgerwacht.

De Burgerwacht bestaat uit 18 officieren en 338 wachten. Eene ministerieele dépêche van 17 Mei 1908, n° 4, machtigt de Burgerwacht tot instelling van den 2ⁿ Ban in ééne compagnie.

De heer ALFONS SUTENS wordt op 13 Meert 1909 tot kapitein, en de heer JULES PEIRSMAN tot luitenant gekozen dezer compagnie. De heer CEULEMANS, GUSTAAF wordt sergent-majoor benoemd in dezelfde compagnie. Werden bij dezelfde verkiezing aangeduid, VERVOORT, HENRI als sergeant-foerier, en DRIESSENS, CONSTANT als sergeant.

Op 27 Meert had er eene verkiezing plaats in de 2^e compagnie van den 1ⁿ Ban. Werden gekozen :

In vervanging van luitenant SUTENS, de wacht SCHÖLLER, JOZEF.

In vervanging van de onder-luitenanten PEIRSMAN, JULES en MEEUSSEN, EMIEL, deze laatste ontslaggever, de wachten COVELIERS, THEODOOR en VERMEIREN, OSCAR.

In vervanging der sergeanten DOMS, CHRIST., LAENENS, EUGEN, HAEST, JOS. en VAN DEN WYNGAERT, EDWARD, de wachten BELLEKENS, LOUIS en VAN DE SANDE, CONSTANT.

De korporalen BOGAERTS, AUG., GOOSSENS, JOS., BOSMANS, JAN, NEES, JOS., VAN DEN EEDEN, PIETER, VAN PARYS, FRANS en BOSSAERTS, FRANS, werden bij dezelfde kiezing vervangen door de wachten MORTELMANS, FRANS, DE HERDT, GOM., VERSTREKEN, THEOPH., PLUYM, FRANS, WINCKELMANS, CORNEEL, VAN DEN WYNGAERT, FRANS en SOONS, LOUIS.

Bij het bezoek van den heer Gouverneur, op 14 Juni 1909, werd de Burgerwacht belast met de ordedienst.

De jaarlijksche schouwing der Burgerwacht werdt gehouden op 17 en 18 Juli door den heer luitenant-generaal DE COUNE.

De tuchtraad zetelde slechts eenmaal; 21 wachten stonden terecht voor afwezigheid.

TWEEDE AFDEELING.

Militie.

273 Jongelingen werden voor de nationale militie van het jaar 1909 ingeschreven :

61 behooren tot de uitgestelden der klassen 1906-1907-1908 ;

212 waren nieuw ingeschrevenen.

Het laagste nummer der loting was 62.

Het aantal te leveren manschappen voor het jaar 1909 beliep op 45.

Het laatst opgeroepen nummer was 136.

Op 212 ingeschrevenen telde men 19 ongeletterden.

Graad van onderwijs der nieuw ingeschreven lotelingen.

Hooger onderwijs	26
Kunnende alleenlijk lezen	9
Kunnende lezen en schrijven	—
Kunnende lezen, schrijven en rekenen	158
Zonder onderwijs	19

Wapenschouw of revue.

In uitvoering van een KK. Besluit van 19 Mei 1909, n° 16601, wijzigende het reglement voor de militairen met verlof, heeft dit jaar de monstering plaats gehad voor de klassen van 1897 tot 1901 den 7 Juli 1909, en voor die van 1902 tot 1906 den 8 derzelfde maand, om 8 en 9 uren 's morgens, in het lokaal der Boterhalle, voor den bevelhebber van het militaire distrikt.

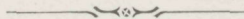
DERDE AFDEELING.

§ 1. Bezetting. — Kazerneering.

Niets te melden.

§ 2. Militaire inkwartieringen.

Op 27 April 1909 werden in onze stad ingekwartierd, met voedsel bij de burgers en in de logementhuizen, het 2^e schutterij-regiment; op 11 en 12 Mei hetzelfde regiment; op 5 en 6 Mei, 13 en 14 Juni, 1^e gidsen, eenige detachementen in de logementhuizen; op 13 en 17 Oogst en 27 September, verschillende afdeelingen van het vestingsgeschut, zonder voedsel, bij de burgers.

TITEL XI.

OPENBARE BELASTINGEN.

EERSTE AFDEELING.

Grondlasten.

De kadastrale inkomst van de bebouwde en onbebouwde eigendommen der stad beliep in 1908.	fr. 942932,59
De opbrengst der grondlasten voor het dienstjaar 1908 en 1466 artikelen, bedroeg ten voordeele vanden Staat, de somme van	» 66005,10

In opcentiemen :

A. Ten voordeele der provincie	» 7260,53
B. Ten voordeele der gemeente	» 33692,48
Totaal	fr. 106928,11

TWEEDE AFDEELING.

Personeele Belastingen.

§ 1. *Getal der belastingschuldigen.*

De artikelen, aan de personeele belasting onderworpen, die op de verschillende rollen van 1908 werden gebracht, beloopten tot 2563.

§ 2. *Beloop der rollen (personeel).*

Hoofdsom	fr. 56956,58
----------	--------------

In opcentiemen :

A. Ten voordeele van den Staat	» 12394,26
B. Ten voordeele van de provincie	» 9112,87
C. Ten voordeele der gemeente	» 26199,49
D. Schattingskosten en boeten	» —
Totaal	fr. 104663,20

DERDE AFDEELING.

Belastingen en Patenten.

§ 1. *Getal en klasseering der patentschuldigen.*

De rollen der patenten voor het dienstjaar 1908 bevatten 1858 artikelen.

§ 2. *Beloop der rollen.*

Het cijfer in principaal der patentrollen voor het dienstjaar

1908 beliep tot fr. 18948,84

In opcentiemen :

A. Ten voordeele van den Staat »	3781,74
B. Ten voordeele der provincie »	757,02
C. Ten voordeele der gemeente »	2081,81
Totaal fr.	25569,41

VIERDE AFDEELING.

Provinciale Belastingen.

- 390 Houders van honden.
- 231 Verkoopers van sterke dranken.
- 152 » van tabak en sigaren.
- 1049 Trapwielrijders.
- 8 Prachtpaarden.
- 58 Machienen.

De opbrengst der verschillende belastingen beloopt als volgt :

Opbrengst der belastingen op de honden fr.	3772,00
» » op den verkoop van sterke dranken »	4502,85
» » op den verkoop van tabak »	1612,50
» » trapwielen »	7645,00
» » prachtpaarden »	150,00
» » machienen »	1608,00
» » taks op het mobilier »	6474,24
Totaal fr.	25764,59

VIJFDE AFDEELING.

Accijnsen.

De accijnsrechten, te onzer stede ingevorderd gedurende het jaar 1908 belooopen	fr. 54.271,00 Bieren.
	» 72.185,35 Margarine.
Totaal	fr. 126.456,35

ZESDE AFDEELING.

Stedelijke en Provinciale Belastingen.

Niets te melden.

ZEVENDE AFDEELING.

Ontlastingen.

De zetting der verschillende belastingen, zoo rechtstreeksche als provinciale, gedurende het jaar 1908, heeft tot 2 reclamen aanleiding gegeven, waarover het College zijn advies heeft moeten uiten.

ACHTSTE AFDEELING.

Hallen en Markten.

De prijzen der granen worden wekelijks vastgesteld, volgens die, welke in den handel of op de merkt besteed worden.

Ziehier die der laatste week van September 1909 per 100 kgr. :

Tarwe per 100 kilogr.	.	.	.	fr. 20,00
Rogge	»	.	.	» 15,00
Boekweit	»	.	.	« 22,00
Haver	»	.	.	» 16,50

Op de wekelijksche botermarkt gedurende het jaar 1908 werden 58083 kilogrammen boter in kuipen verkocht aan den middelbaren prijs van 2,78 fr. den kilogram voor heel het jaar.

Ziehier den middenprijs per maand, der boter in kuipen, verkocht in 1908 :

Januari	fr. 2,79 de kilogr.
Februari.	» 3,07 »
Meert	» 3,04 »
April	» 2,83 »
Mei	» 2,65 »
Juni	» 2,57 »
Juli	» 2,68 »
Augusti	» 2,66 »
September	» 2,92 »
October	» 2,88 »
November	» 2,56 »
December	» 2,76 »

De merkt van jonge kalveren bestatigt eenen verkoop van 7510 stuks.

Er werden 5841 verkens ter veiling aangeboden.

De vischmijn wordt goed voorzien : In het jaar 1908 waren er 392 mijnen, die eene bruto som van 28990,20 fr. hebben opgebracht.

De zuivere opbrengst van plaats-, brug- en kaaigelden, meet- en weegloon, beliep in het jaar 1908 als volgt :

Voor de botermerkt	fr. 966,25
» kalvermerkt	» 600,80
» lammeren en geitjes	» 3,18
» verkenmerkt	» 116,82
» maandelijksche veemerkt	» 118,90
» paardenmerkt	» 373,50
» kaairechten	» 490,88
» brug- en havenrechten	» 316,55
» vischmijn	» 362,36
» dagelijksche merkt	» 6102,88
» jaarmerkt	» 7391,00
» groenselmerkt	» 1483,25
Totaal	fr. 18326,37

Op de paardenmerkt van 16 Februari 1909, Dinsdag vóór Vastenavond gehouden, werden 733 paarden te koop geboden ; en op die van 10 Juni 1908, H. Sacramentsdag, werden er 761 paarden aangebracht. Er werden talrijke dieren verkocht aan

zeer voldoende prijzen, waarvan sommige verschillen tusschen 1000 en 1600 fr.

Op de maandelijksche veemerkt zijn sedert de maand September 1908 tot 1 September 1909, 1217 stuks vee van alle slach te koop aangeboden geweest, welke grootendeels zijn verkocht geworden.

De groenselmerkt wordt dit jaar heropend den 7 Juni, en regelmatig 6 maal te week gehouden op de Leopoldplaats tot den 20 September laatst. Van dien dag af werd zij nog enkel 2 maal te week gehouden, namelijk Dinsdags en Donderdags tot 5 November.

De merkt breidt zich nog gedurig uit; volgens het bedrag der ontvangsten zijn er tijdens het afgelopen seizoen een 4de koopwaren meer ter merkt gebracht dan het vorige jaar. De bevoegde Overheid blijft, jammer genoeg, de inlijving weigeren bij de Leopoldplaats van den hof, vroeger in gebruik bij den heer statieoverste.

NEGENDE ANDEELING.

Bijzondere gebouwen.

Toepassing der reglementen op de politie op het bouwen.

In den loop van het jaar 1908 zijn de volgende toelatingen afgeleverd :

Nieuwe gebouwen op onbebouwde gronden	.	61 huizen.
Geheele herbouwingen van woningen	.	15 »
Gedeeltelijke herstellingen	.	21 »

Het getal toelatingen, afgeleverd om onderaardsche goten in de stadswaterleiding te brengen, beloopt op 9.

TITEL XII.

OPENBARE WERKEN.

EERSTE AFDEELING.

§ 1. Groote en kleine Wegenis.

Zoo er een werk is, dat door een ongelukkige samenloop van omstandigheden buitengewone vertraging heeft ondergaan, dan is het wel de bekiezeling der Bremstraat. Den 29 October 1907 gestemd en den 24 Mei 1908 aanbesteed, is het nog altijd niet uitgevoerd. Na allerlei moeilijkheden met den aannemer, die ten slotte in bankroet is verklaard, is men verplicht geweest op 23 Juni 1909 tot eene heraanbesteding over te gaan, waarbij de uitvoering werd toegewezen aan de aannemers HOUWELYS en VAN DESSEL, van Kathelyne-Waver, voor de som van 7690 fr.

De goedkeuring dier heraanbesteding en het verleen van 't kosteloos vervoer der noodige materialen, zijn onmiddellijk aan de Hoogere Overheden gevraagd, doch tot hiertoe nog niet toegestaan geworden. Zoodra die kwestien geregeld zijn zal er tot de uitvoering overgegaan worden.

De studiën voor de vernieuwing en de verbetering der Staatsbaan Lier-Oostmalle op 't grondgebied onzer stad, het maken van riolen en gaanpaden op Lisp voorziende, zijn ver gevorderd. Eerstdaags zal een voorontwerp aan de Hoogere Overheden kunnen onderworpen worden.

Ook het ontwerp van hervorming van het baanvak der provinciale wegenis, tusschen de Leuvensche poort en de Boerin, staat op goeden voet.

§ 2. Gemeentewerken.

In de school van Lachenen werd eene nieuwe klas bijgebouwd. Te dien einde werden er aan de bestaande lokalen verschillende veranderingswerken uitgevoerd, die eene uitgave hebben geveerd van 5137,00 fr.; dit werk werd door den aannemer M. G. VAN BEIRS, uitgevoerd.

In de school van Hagenbroek is insgelijks eene vergrooting moeten gebeuren.

TWEEDE AFDEELING.

Verandering van lijnrichting.

Het lijnrichtingsplan, gestemd door den Raad voor de Kroonstraat en dezer verlenging tot aan de Spekkestraat, alsook voor het Leiken, is nog altijd niet goedgekeurd. Buiten eenige wijzigingen aan de plans heeft de Hoogere Overheid, vooraleer tot het nemen eener beslissing over te gaan, de stemming gevraagd eener verordening, bepalende op 10 met. de maximum-hoogte der gebouwen, die in die straten zullen opgericht worden.

Een KK. Besluit van 11 Juni 1909 keurde het rooiingsplan goed voor den Moldijk gestemd. Vanaf hare aansluiting bij de Werf tot aan de Molbrug zal die wegenis bij toepassing van dit plan eene breedte bekomen van 12 meters. Reeds zijn maatregelen genomen om aan den ingang van de Molpoort de nieuwe lijnrichting uit te voeren. De verkoop van den stadseigendom, staande hoek van den Grooten Bril en den Moldijk, is reeds gemachtigd en zal eerstdaags voltrokken worden. De verbreeding, welke uit die toepassing der nieuwe lijnrichting zal voortspruiten, zal het verkeer aldaar ten zeerste verbeteren.

In zijne zitting van 12 Juli 1909 gaf de Raad een gunstig advies aan een voorontwerp van lijnrichting in 't begin der Antwerpstraat, door de provinciale overheid opgemaakt, en waardoor die straat, bij hare aansluiting aan de Groote Markt, eene breedte zou verkrijgen van 9,10 met. in plaats van 6,90 met. zooals zij thans heeft. Die verbreeding zou stellig eene zeer gelukkige verbetering uitmaken van eene der voornaamste straten der stad.

Voor de Begijnhof- en Paradijsstraten is het ontworpen lijnrichtingsplan goedgekeurd bij KK. Besluit van 31 Juli 1909. Het brengt de Paradijsstraat op eene breedte van 12 met. en voorziet voor de Begijnhofstraat, op het onbebouwde gedeelte, de voortzetting van de bouwlijn gevolgd voor de bestaande huizen. Dit onbebouwde gedeelte zal aldus nabij de stadsvest 12,60 met. en nabij de Paradijsstraat 11 met. breedte bekomen.

DERDE AFDEELING.

Opening van nieuwe straten.

De kasseiïng der Pastorijsstraat — de nieuwe straat, buiten de Leuvensche poort geopend — is voltrokken. De vertakking, die deze straat moet verbinden aan den Kesselschen steenweg, wordt aangelegd.

Toeberheidselen worden ook gemaakt voor de opening der nieuwe straat, welke buiten de Mechelsche poort, de Vaartlaan aan de Boomlaerstraat moet vereenigen. De gedingen ter ont-eigening der in te lijven en aan te koopen gronden zijn sedert Mei laatst begonnen.

VIERDE AFDEELING.

Herstelling en Onderhoud der Straten, Stadsgebouwen en Beplantingen.

Aan verschillende stadsgebouwen, onder andere aan de pastorijs van Lisp, werden herstellings- en onderhoudswerken uitgevoerd; dit gebouw werd ook voorzien van de gasverlichting.

De reinigheidsdienst wordt, zooveel de huidige inrichting het toelaat, met zorg gedaan.

VIJFDE AFDEELING.

Vaarten en Rivieren.

Aan de verzanding van den arm der Kleine Nethe binnen de stad, zal eindelijk een einde gesteld worden. Op 26 Juli

laatst heeft het Beheer van Bruggen en Wegen de ruimingswerken dier rivier in den doorloop der stad aanbesteed. De heer GEIRNAERT, van Gent, is aannemer verklaart mits de som van 12690 frank. Denkelijk zal de uitbaggering eerstdaags een aanvang nemen.

Met de kwestie der vlietjesdemping heeft de Raad zich in 't verlopen jaar herhaaldelijk beziggehouden.

In zijne zittingen van 2 en 30 Oogst laatst heeft hij, na rijp onderzoek en grondige bespreking, het voorontwerp van verbetering der waterloopen, door ingenieur TOBIE CLAES, van Antwerpen, opgemaakt, bepaald goedgekeurd. De heer CLAES houdt zich thans bezig met het opmaken van een bepaald ontwerp van vlietjesdemping.

ZESDE AFDEELING.

Stadsverlichting.

De uitbatende maatschappij zond ons de volgende inlichtingen, nopens de gasverlichting gedurende het jaar 1908-1909 :

De verlichting met gas heeft gedurende het tijdvak van 1 Juli 1908 tot 1 Juli 1909 meer en meer uitbreiding genomen. Op dezen laatsten datum waren er 1414 verbruikers, daarin niet begrepen zij, die ingeschreven zijn om hunne aansluiting of instelling te bekomen.

Ook de toepassing der beweegkracht is vermeerderd : 8 gasmotoren, samen uitmakende ongeveer 65 paardenkracht, zijn bijgeplaatst.

De openbare verlichting is in sommige straten merkkelijk verbeterd, door verplaatsing en bijvoeging van lantaarnen ; in het geheel zullen er, tijdens den winter, 371 lanteerns van de stadsverlichting deelmaken.

Het buizenet is door gedeeltelijke vernieuwing en vermeerdering geklommen tot eene gezamentlijke lengte van 14954 loopende meters, daarin begrepen buizen van verschillende opening ; ook het stelsel van drukking is verbeterd en vergroot.

De nieuwe gashouder of ketel is in volle werking gebracht

sedert de maand Februari; de werkelijke inhoud van dien gas-houder is 4000 kubieke meters gas; het onderste gedeelte, zijnde de kuip, heeft eene middellijn van 20 meters en eene hoogte van 7,60 meters. Zij is bijna gansch met water gevuld en bevat ongeveer 2100 kubieke meters. De totale hoogte des gasketels is 22,50 meters.

Bij 't overvloedig gasverbruik op sommige dagen, heeft deze nieuwe ketel reeds groote diensten bewezen. Ook zijn thans al de ovens vernieuwd en vergroot, zoodat er bij het minste ongeval of alarm op 24 uren tijds gas kan voortgebracht worden.

TITEL XIII.

NIJVERHEID, KOOPHANDEL EN LANDBOUW.

EERSTE AFDEELING.

**Nijverheidsgestichten. Stoomwerktuigen.
Onderzoeken de commodo et incommodo.**

De volgende aanvragen van machtiging voor het uitoefenen van hinderlijke of ongezonde bedrijven, zijn in 1908 aan onderzoeken de commodo onderworpen geweest :

Bakkersovens	1
Smederijen	3
Stoommachienen (moteurs à gaz, à pétrole) .	13
Vleeschwinkels	5
Bloemmolens	2
Dynamo voor electrisch licht	5
Bijzondere slachterijen	3
Depot van meer dan 300 liters petrol .	
naphte, enz.	1
Acetyleen-verlichting	1
Vischwinkels	3
	—
	37

TWEEDE AFDEELING.

Handel en Nijverheid.

De kant- en borduurnijverheid heeft een gedeelte van hare vroegere bedrijvigheid weergevonden. Ook in andere vakken wordt meer werkzaamheid waargenomen : het bijplaatsen van

gasmotors, stoomtuigen en dynamos, dat nog gedurig aanhoudt, levert daarvan het bewijs.

Aan den heer G. BILLEN viel, op 't gebied van kunstnijverheid, eene vereerende onderscheiding te beurt. Hij behaalde namelijk met de kunstsmeeuwen, die hij uitstalde in de tentoonstelling van Amsterdam, eene gouden medalie met diploma.

De tentoonstellingen, welke de kring « Kenisgilde » inricht, bewijzen overigens dat de kunstnijverheid in onze stad ieverige en behendige beoefenaars telt.

De heer HUBERT, Minister van Arbeid en Nijverheid, heeft op 5 Juli 1909 een bezoek gebracht aan onze stad. Hij is de werkhuizen en voortbrengselen van verschillende kantnijveraars gaan bezichtigen, en heeft zich ten hoogste voldaan verklaard over hetgeen hij te zien heeft gekregen.

Kunstsmid VAN BOECKEL, in wiens werkhuis de heer Minister eveneens een bezoek bracht, is gelast geworden met het leveren van twee gewrochten voor de tentoonstelling van Brussel.

DERDE AFDEELING.

Beweging der Scheepvaart.

Van 1 Januari 1908 tot 1 Januari 1909 werden 257 schepen in onze stad ontlast, volgens hunne lading verdeeld als volgt :

Allerlei waren	37
Assche	0
Graan	50
Mosselen	63
Steenkolen	6
Steen, pannen	73
Zand	10
Zout	0
Cement	8
Hout	5
Potaarde.	5
	257

VIERDE AFDEELING.

**Levensbehoeften. — Bevoorradingen. — Marktprijzen.
Middenprijzen der eetwaren. Bijzondere eetwaren.**

De vleeschprijzen waren :

Ossenvleesch	fr. 1,95
Koe- en vaarzenvleesch	» 1,60
Kalfsvleesch	» 2,00
Schapenvleesch	» 2,00
Varkensvleesch	» 2,30
Spek	» 2,00

VIJFDE AFDEELING.

Landbouw.

§ 1. *Landbouwoptelling.*

Volgens gewoonte had eene jaarlijksche landbouwoptelling plaats in December 1908. Zij werd verricht door de heeren DE WEVER, J., DE VOS, FR., VERHOEVEN, J., MEERBERGEN, FR., NYSTEN, FR. en COENEN, P. J. De landerijen, bewonnen door landbouwers, die min dan 1 hect. bebouwen, zijn in de opnemng niet begrepen geworden.

526 Bulletijns voor teelten op Liersch grondgebied werden dit jaar ingevuld.

Uit de samenvatting der daarin vermelde uitslagen, deelen wij het volgende mee :

In 1907 werden geteeld door landbouwers, bewinnende meer dan 1 hectaar lands :

Tarwe	181 Ha. 90 a.
Rogge	542 » 29 »
Wintergerst	23 » 65 »
Zomergerst	2 » 89 »
Haver	188 » 01 »
Boekweit	0 » 77 »
Veldboonen	1 » 80 »

Erwten en vitsen	48 Ha. 90 a.
Suikerbeeten.	0 » 33 »
Voederbeeten	89 » 44 »
Wortels	20 » 83 »
Rapen	16 » 31 »
Aardappelen	484 » 13 »
Roode klaver	183 » 91 «
Inkaarnaatklaver	23 » 13 »
Andere klaver	0 » 43 »
Hooimeerschen	463 » 32 »
Krok	0 » 33 »
Weiden	10 » 50 »
Boomgaarden	41 » 14 »
Ray-gras	1 » 55 »
Gemengd voeder	2 » 42 »

Totaal hoofdteelten	2327 Ha. 98 a.
Bovendien als bijteelten	535 » 94 »

Als meststoffen werden gebezigd :

Sodanitraat	26475 kilogr.
Zwavelzure ammoniak	3300 »
Guano	77510 »
Superphosphaat	3200 »
Metaalslakken	900 »
Zwavelzure potasch	200 »
Kaïniet	6500 »
Cloorpotasch	50 »
Samengestelde meststoffen	102250 »

In de stallen der in de opneming begrepen landbouwers werden bevonden 2824 stuks hoornvee, 1094 verken en 446 peerden. Deze landbouwers hadden in 1908 verloren door ziekten 83 hoornbeesten en 9 verken; daarentegen beliep het getal der geboorten in hunne stallen 1555 runderen, 19 veulens en 90 viggen.

Een aantal landbouwers bewinnen uitsluitelijk gronden welke hun toevoeren. 300 Hect. 62 aren worden aldus uitgebaat door eigenaars welke geene andere gronden in huur hebben.

Daarentegen worden 2022 hect. 82 aren bewonnen door landbouwers die enkel gepachte gronden uitbaten; terwijl 274 hect.

34 aren worden bewonnen door landbouwers, welke deels gehuurde en deels eigene gronden uitbaten.

De landbouwers, die enkel eigen gronden bewinnen, benutten daartoe te zamen 106 personen, 58 mannen en 48 vrouwen, waarvan 17 dienstknechten en 8 meiden. De landbouwers, die uitsluitelijk gepachte gronden uitbaten, bezigen daartoe 1585 personen, 't zij 857 mannen en 728 vrouwen, waarvan 171 dienstboden zijn. De landbouwers, die deels eigen en deels gepachte gronden bewerken, beschikken daarvoor over 202 personen, of 122 mannen en 80 vrouwen, waarbij 29 dienstboden.

§ 2. *Landbouwmaatschappij van het Noorden. — Afdeling Lier.*

Tijdens 1908 was dit Comice 148 man sterk.

Het richtte twee prijskampen in : eenen voor veestallen en eenen voor aardappels. Voor elken dezer prijskampen werd een jury ingesteld, bestaande uit personen vreemd aan de omschrijving, behoudens de heer VANDEVELDE, Staats-landbouwkundige.

In den prijskamp voor veestallen werden geene premiën toegekend aan de best ingerichte stallen, maar aan de landbouwers, welke na een eerste bezoek van de jury, op dezer wenken, de meeste verbeteringen aan hunnen stal hadden toegebracht. De uitslag beantwoordde niet teenemaal aan de verwachting.

Aan de leden deelnemers aan den prijskamp van aardappels, ten getalle van 26, werd eene zekere hoeveelheid zetpatatten uitgedeeld, namelijk industrie en witte Rijselsche, ten einde deze meer en meer te doen kennen, op voorwaarde, die te planten benevens hunne lokale eetpatatten. De soort industrie bracht bij allen het meest op, bewijzende dat zij als goede tafelvariëteit kan gerangschikt worden. De lokale soort kwam in tweeden rang. De witte Rijselsche kwamen in derden rang voor wat de opbrengst aangaat, nochtans onder oogpunt van hoedanigheid mogen zij op eersten rang gezet worden. De jury drukte den wensch uit dat de landbouwers ze nog eens zouden opnieuw beproeven.

§ 3. *Veekweeksyndikaat.*

Dit Syndikaat gaat met geene reuzenstappen vooruit. Het nut der stamboeken voor het vee wordt nog niet algemeen naar waarde geschat. Misschien, peinen sommigen, zou eene degelijke gemeentelijke inrichting meer vruchten afwerpen. Wat er van zij, stilaan toch worden de begrippen tot verbetering des nationale veestapels verspreid.

§ 4. *Spaar- en Leengild van Lier.*
Landbouwkredietkas. — Stelsel Raiffeisen.

Het Gild bestaat thans uit 92 leden en is beheerd door eenen Bestuurraad en eenen toezichtsraad.

Het stond tijdens zijn bestaan 94 uitleeningen toe aan landbouwers. De hoogste uitgeleende som was 6000 fr. en de geringste 80 fr.

Zijn bilan of balansrekening voor 1908, neergelegd ter greffie der rechtbank van eersten aanleg van Mechelen, dienstdoende als handelsrechtbank, meldt in baten of actief fr. 52.088,07, en in schuld of passief fr. 51.956,93. Er is dus voor 1908 eene winst van fr. 131,14. Deze winst wordt het reservefonds bijgevoegd, dat daarmee klimt tot fr. 2690,18.

Alle bediening wordt kosteloos vervuld; het gild beoogt geen winstbejag.

ZESDE AFDEELING.

Openbaar Vervoer.

§ 1. *Ijzeren wegen.*

Niets te melden.

§ 2. *Buurtspoorwegen.*

1° LIJN ANTWERPEN OOSTMALLE-LIER.

De lijn Antwerpen-Oostmalle-Santhoven-Lier bracht voor de stad Lier, als aandeelhoudster op, eene winst van 1935,98 fr. voor 't baanvak Santhoven-Oostmalle; en van 292,06 fr. voor 't vak Antwerpen-Santhoven-Lier.

2° LIJN ANTWERPEN-BOOM-MECHELEN-DUFFEL-LIER.

Deze lijn vergde van stadswegen eenen opleg van 758,06 fr. voor 't baanvak Boom-Mechelen-Duffel-Lier, en van 159,26 fr. voor 't vak Antwerpen-Rumpst.

3° LIJN LIER-PUTTE-WERCHTER.

De buurtspoorweg Lier-Werchter is eindelijk teenemaal in uitbating gesteld; het vak Lier-Putte sedert 5 October 1908, het vak Putte-Schrieck sedert 1 December 1908 en het vak Schrieck-Werchter sedert 24 Mei 1909.

Bij de afrekening op 30 Juni had de stad voor die lijn op te leggen 971,95 fr.

§ 3. *Bijzondere Vervoerdiensten.*

Door de hoogere Overheid werd alleen aan de W^e VAN HOOFF de noodige machtiging verleend om de uitbating voort te zetten van den plaatselijken bijzonderen vervoerdienst, welke zij in onze stad bezit. Over de vragen van de W^e DE GROOF en de heeren CABES, VAN DEN KERKHOF en VAN BAELEN, is tot hertoe geene uitspraak gedaan. Eene der noodige pleegvormen schijnt door de belanghebbenden veronachtzaamd te zijn.

Het tegenwoordig Verslag, vastgesteld in zitting van het College van Burgemeester en Schepenen, den 25 September 1909, is aan den Gemeenteraad, in zijne openbare en verplichtende zitting van 4 October daaropvolgende, voorgelegd geworden.

Het College van Burgemeester en Schepenen :

BIJ BEVEL :

De Secretaris,
A. O. VERMEIREN.

De Burgemeester,
FL. VAN CAUWENBERGH.

INHOUDSTAFEL.

TITEL I. — *Bevolking.*

	BLZ.
1 ^e Afdeeling. — Staat der bevolking	7
2 ^e Afdeeling. — Beweging van den burgerlijken stand. — Geboorten, overlijdens, huwelijken, echtscheidingen, kindaannemingen, wettigingen van 1907-1908	8
3 ^e Afdeeling. — § 1. Staat van overlijden volgens ouderdom	9
§ 2. Inburgering	11
4 ^e Afdeeling. — § 1. Verandering van woning	11
§ 2. Registers van bevolking	11

TITEL II. — *Gemeentebestuur.*

1 ^e Afdeeling. — Gemeenteraad	12
2 ^e Afdeeling. — College van Burgemeester en Schepenen	23
3 ^e Afdeeling. — § 1. Personeel en inrichting der bureelen	23
4 ^e Afdeeling. — § 1. Kiezerslijsten	23
A. Lijsten voor 1909 voor de Wetgevende Kamers, de Provincie en de Gemeente	23
B. Lijsten voor den Werkrechtersraad	24
§ 2. Verkiezingen	24
§ 3. Lijsten der kiesbaren voor den Senaat en der gezworenen	25
5 ^e Afdeeling. — Gemeentegoederen	25
A. Aankopen	25
B. Verkoopen	25
C. Verwisseling	26
6 ^e Afdeeling. — Gemeenteverordeningen	26

TITEL III. — *Geldwezen der gemeente.*

Buitengew. dienst. — Buitengewone uitgaven	27
Buitengewone ontvangsten	28
Gewone dienst. — Gewone ontvangsten	28
1 ^e Hoofdstuk.	28
2 ^e Hoofdstuk.	28
3 ^e Hoofdstuk. — Verschillende ontvangsten	29

4 ^e Hoofdstuk. — Inkomsten en toelagen voor	
het onderwijs	29
5 ^e Hoofdstuk. — Ontvangsten van orde.	30
Gewone uitgaven	31

TITEL IV. — *Instellingen van Weldadigheid.*

1 ^e Afdeeling. — Bureel van Weldadigheid.	32
1. Bestuur (personeel)	32
2. Roerende en onroerende goederen	32
3. Giften en legaten	33
4. Aankoop, verkoop en verwisseling van eigen-	
dommen	33
5. Afleg en wederaanleg van renten en cijnsen	33
6. Rekendienst	33
7. Statistiek van behoefteigheid	34
8. Bedelingen uitgereikt in 1908	34
9. Betwiste zaken.	35
2 ^e Afdeeling. — Bestiering van Gast- en Godshuizen	35
A. Bestuur (personeel)	35
B. Roerende en onroerende goederen	35
C. Giften en legaten	36
D. Aankoop, verkoop en verwisseling van eigen-	
dommen	36
E. Afleg en wederaanleg van kapitalen	37
F. Rekendienst	37
G. Beweging der zieken in Ste-Elisabethsgasthuis	
gedurende het jaar 1908	37
H. Bevolking der Gast- en Godshuizen op 1 Oogst	
1909	38
I. Betwiste zaken.	38
3 ^e Afdeeling. — Berg van Bermhertigheid	38
Bestuur	38
Beweging van het magazijn	39
4 ^e Afdeeling. — Geneeskundige dienst	40
5 ^e Afdeeling. — Bijzondere Liefdadigheidsverenigingen en Ten-	
tentoonstellingen	40
Genootschap St Vincentius a Paulo	40
Beschermkring der Militianen van Lier	41
Beschermkomiteit der zedelijk verlaten kinderen	41

6 ^e Afdeeling. — Maatschappijen van Onderlingen Bijstand	41
Ouderdomspensioenen	44
Prins Albrechtgild	44
Door Sparen tot Welvaren	44
Onderscheidingen	45
Hulpfonds tegen werkloosheid	45
Vakvereenigingen	46

TITEL V. — *Katholieke Eeredienst.*

1 ^e Afdeeling. — Kerk van den H. Gummarus	51
§ 1. Geestelijkheid	51
§ 2. Kerk	51
§ 3. Bestuur	51
§ 4. Rekenwezen	52
§ 5. Giften en Legaten	53
§ 6. Afstand van grond	53
§ 7. Afleggingen	53
2 ^e Afdeeling. — Kerk van Ste-Margaretha	53
§ 1. Geestelijkheid	53
§ 2. Samenstelling van den Raad en van het Bureel der Kerkfabriek	53
§ 3. Rekenwezen	54
3 ^e Afdeeling. — Kerk van St-Jozef, Lisp	54
§ 1. Geestelijkheid	54
§ 2. Bestuur	54
§ 3. Rekendienst	55
4 ^e Afdeeling. — Kerk van het H. Hart	55
§ 1. Bestuur	55
§ 2. Geestelijkheid	55
§ 3. Rekendienst	55
5 ^e Afdeeling. — Kerk van de H. Familie	56
§ 1. Bestuur	56
§ 2. Geestelijkheid	56
§ 3. Rekendienst	56

TITEL VI. — *Openbaar Onderwijs.*

1 ^e Afdeeling. — I. Lager Onderwijs	57
§ 1. Lokalen	57
§ 2. Personeel	57
A. Gemeentescholen	57
B. Aangenomen Scholen	58

	BLZ.
§ 3. Bevolking	58
A. Gemeentescholen	59
B. Aangenomen Scholen	59
Kosteloos onderwijs bij gunst	59
A. Voor de Gemeentescholen	59
B. Voor de Aangenomen Scholen	59
§ 4. Prijskampen	60
§ 5. Bijzondere instellingen	60
A. Spaarkas	60
B. Matigheidsgenootschap	61
C. Kring tot bescherming der dieren	61
II. Bewaarscholen	61
§ 1. Lokalen	61
§ 2. Personeel	61
§ 3. Bevolking	61
III. Scholen voor Volwassenen	62
§ 1. Lokalen	62
§ 2. Personeel	62
§ 3. Bevolking	62
§ 4. Bijzondere instellingen	62
§ 5. Huishoudschool	62
§ 6. Normaalschool	63
2 ^e Afdeeling. — Middelbaar Onderwijs	63
§ 1. Bestuur	63
§ 2. Staats Middelbare Jongensschool	63
§ 3. Staats Middelbare Meisjesschool	65
§ 4. Sint-Gummaruscollege	66
§ 5. Vrije Middelbare Meisjesschool	66
§ 6. Beroepscholen	66
§ 7. Hoogere Borduurschool	67

TITEL VII. — *Schoone Kunsten, Wetenschappen en Letteren.*

1 ^e Afdeeling. — § 1. Academie van Schoone Kunsten. — Teeken-	
school	68
A. Bestuurraad	68
B. Onderwijzend personeel	68
C. Leergangen	68
Tienjaarlijksche verdeling volgens de studie-	
vakken	70
D. Jaarlijksche prijskampen	71
E. Boekerij. — Verzamelingen	71

	BLZ.
7 ^e Afdeeling. — Ontlastingen	87
8 ^e Afdeeling. — Hallen en Markten	87
9 ^e Afdeeling. — Bijzondere gebouwen. — Toepassing der reglementen op de politie op het bouwen . . .	89

TITEL XII. — *Openbare Werken.*

1 ^e Afdeeling. — § 1. Groote en kleine Wegenis	90
§ 2. Gemeentewerken	91
2 ^e Afdeeling. — Verandering van lijnrichting	91
3 ^e Afdeeling. — Opening van nieuwe straten	92
4 ^e Afdeeling. — Herstelling en Onderhoud der Straten, Stadsgebouwen en Beplantingen	92
5 ^e Afdeeling. — Vaarten en Rivieren	92
6 ^e Afdeeling. — Stadsverlichting	93

TITEL XIII. — *Nijverheid, Koophandel en Landbouw.*

1 ^e Afdeeling. — Nijverheidsgestichten, Stoomwerktuigen, onderzoeken de Commodo et Incommodo	95
2 ^e Afdeeling. — Handel en Nijverheid	95
3 ^e Afdeeling. — Beweging der Scheepvaart	96
4 ^e Afdeeling. — Levensbehoeften. — Bevoorradingen. — Marktprijzen. — Middenprijs der eetwaren.	97
5 ^e Afdeeling. — Landbouw	97
§ 1. Landbouwoptelling	97
§ 2. Landbouwmaatschappij van het Noorden. — Afdeeling Lier	99
§ 3. Veekweeksyndikaat	100
§ 4. Spaar- en Leengild van Lier. — Landbouwkredietkas. — Stelsel Raiffeisen	100
6 ^e Afdeeling. — Openbaar Vervoer.	100
§ 1. Ijzeren Wegen	100
§ 2. Buurtspoorwegen	100
§ 3. Bijzondere Vervoerdiensten	101